

I - ខុទ្ទកាល័យព្រះមហាក្សត្រ

ព្រះរាជក្រម

ព្រះរាជក្រម នស/រកម/០២៩៧/០៣

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ

រាជហរិវង្ស ឧតតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និងរោត្តម

ធម្មិកមហារាជានិរាជ បរមនាថ បរមបណ្ឌិត

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

* * *

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យចុះថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០២ នស-៩៤ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស-រកម-១០៩៤-៨៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤-ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០១៩៤/៩០ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស-រកត-០១៩៦-១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពីសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង អំពីមេសាស្ត្របន្តិទទួលបន្ទុកនីតិសម្បទា និង អភិវឌ្ឍន៍ និងជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី សារពើពន្ធ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៧ តាមម័យ ប្រជុំលើកទី៧ នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ជំពូកទី១

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ០២ នស ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ច្បាប់ ស្តីពីការកែតម្រូវ នៃ ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០៨ នស ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១ នស ៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ និងច្បាប់ ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយ ព្រះរាជក្រមលេខ៨៧/រកម/០៩៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៥ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ដូចតទៅដើម្បីធានាប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋ ។

មាត្រា ២.-

ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ គឺជាបំណុលរបស់បុគ្គលនិវាសនជនចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា និងប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេសនិងរបស់បុគ្គលអនិវាសនជន ចំពោះប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ។

មាត្រា ៣.-

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីសារពើពន្ធ :

១- ពាក្យ «អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន» សំដៅដល់ :

ក. រូបវន្តបុគ្គលដែលស្នាក់នៅឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាលើសពី ១៨២ថ្ងៃនៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ។

ខ. នីតិបុគ្គលឬក្រុមអាជីវកម្ម ដែលត្រូវបានបង្កើត ឬ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ ដែលមានកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាគោលដើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវចាត់ទុកជានីតិបុគ្គល និវាសនជន ចំពោះតែប្រាក់ចំណូលប្រភពកម្ពុជា ។

២- ពាក្យ «អនិវាសនជន» មានន័យថា ដែលមិនមែនជានិវាសនជនកម្ពុជា ។

៣- ពាក្យ(នីតិបុគ្គល) សំដៅដល់សហគ្រាសឬអង្គការនានា ដែលប្រកបអាជីវកម្ម ទោះបីជាបាន ឬមិនទាន់បានទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការពីស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្តី ។ ពាក្យ «នីតិបុគ្គល»រួមបញ្ចូលផងដែរ នូវស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល អង្គការសាសនា អង្គការសប្បុរសធម៌ ឬ អង្គការនិងស្ថាប័នចំណេញ ។ ចំពោះបុគ្គលអនិវាសនជន ពាក្យ«នីតិបុគ្គល»សំដៅដល់គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ពាក្យ «នីតិបុគ្គល»ពុំរាប់បញ្ចូលទេនូវ ក្រុមអាជីវកម្មឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល ។

៤- ពាក្យ«គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍»សំដៅដល់ទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មជាប់លាប់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាខារបស់ក្រុមហ៊ុនបរទេស ឬ ភ្នាក់ងារនិវាសនជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែល តាមរយៈនេះបុគ្គលអនិវាសនជនប្រកបអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ។ ពាក្យ «គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍»រួមបញ្ចូលផងដែរ នូវសមាគមឬ រូបភាពទំនាក់ទំនងផ្សេងទៀត ដែលតាមរយៈនេះបុគ្គល អនិវាសនជនធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៥- ពាក្យ «ក្រុមអាជីវកម្ម » សំដៅដល់ក្រុមសមូហនាមដែលមានម្ចាស់ភាគទុនជារូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនយ៉ាងច្រើន ១០ នាក់ ហើយក្នុងនោះចំណែកសមាមាត្ររបស់ម្ចាស់ភាគទុននៅក្នុងខ្ទង់មូលធន ប្រាក់ចំណេញនិងការខាតបង់ត្រូវស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដែលត្រូវកំណត់

ដោយអនុក្រឹត្យ ។ ក្នុងនិយមន័យនេះ « ក្រុមអាជីវកម្ម » មិនអាចជាសមាជិករបស់ក្រុមហ៊ុនបុគ្គលណាមួយ ហើយក៏មិនរាប់បញ្ចូលផងទេនូវក្រុមហ៊ុនដើមទុន គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍ឬសហគ្រាសឯកបុគ្គល ។

៦- ពាក្យ « សហគ្រាសឯកបុគ្គល » សំដៅដល់សហគ្រាសអាជីវកម្មដែលជាកម្មសិទ្ធិ ១០០ ភាគរយរបស់រូបវន្តបុគ្គលណាម្នាក់ ។ ក្នុងនិយមន័យនេះ ប្តី ប្រពន្ធនិងកូនក្នុងបន្ទុក ត្រូវចាត់ទុក ថាជារូបវន្តបុគ្គលតែម្នាក់ ។

៧- ពាក្យ « អាជីវកម្ម » សំដៅដល់ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលមានគោលដៅទាញយកប្រាក់ចំណូលអំពីការផលិតនិងលក់ទំនិញ ការផ្គត់ផ្គង់សេវា ភតិសន្យា ការជួលឬការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ សកម្មភាពផ្សេងទៀត ។

៨- ពាក្យ « ភាគលាភ » សំដៅដល់ ចំណែកជាសាច់ប្រាក់ឬជាទ្រព្យដែលនីតិបុគ្គលបានចែកឱ្យអ្នកចូលហ៊ុនទៅតាមកម្រិត នៃភាគកម្មរបស់ខ្លួននៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គលលើកលែងតែ ភាគលាភជាប័ណ្ណភាគហ៊ុននិងការបែងចែកនានា ក្នុងពេលជំរះបញ្ជីវិលាយក្រុមហ៊ុនទាំងស្រុង ។ ចំណែកណាមួយ ដែលចាត់ទុកថាជាភាគលាភ ឬ មិនមែនជាភាគលាភ ត្រូវផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌខាងលើនេះ ដោយពុំគិតថានីតិបុគ្គលមានឬ គ្មានប្រាក់ចំណូលឬប្រាក់ចំណេញចរន្តឬលទ្ធផលយោងសារជាថ្មីឡើយ ។

៩- ពាក្យ « អ្នកចូលហ៊ុន » សំដៅដល់ បុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល ។ សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធនេះ នីតិបុគ្គលណាមួយទោះបីមិនមែនជាក្រុមហ៊ុនដើមទុនក្តី ត្រូវចាត់ទុកដូចជាក្រុមហ៊ុនដើមទុន ហើយបុគ្គលដែលមានចំណែកភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់នីតិបុគ្គល ឬក៏បុគ្គលអាចទទួលប្រាក់ចំណូល ឬ ប្រាក់ចំណេញក្នុងថ្នាក់ជាអ្នកបានចូលរួមក្នុងនីតិបុគ្គលនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាអ្នកចូលហ៊ុនរបស់នីតិបុគ្គលដែរ ។

១០- ពាក្យ « សហគ្រាសវិនិយោគ » សំដៅដល់ សហគ្រាសដែលក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជាបានទទួលស្គាល់ថាជាសហគ្រាសវិនិយោគនិងដែលបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

១១- ពាក្យ « បុគ្គលទាក់ទិន » សំដៅដល់ :
ក. សមាជិកណាម្នាក់ក្នុងគ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធ

ខ. សហគ្រាសដែលគ្រប់គ្រងលើអ្នកជាប់ពន្ធ ឬ សហគ្រាសត្រូវបានអ្នកជាប់ពន្ធ គ្រប់គ្រង ឬក៏សហគ្រាសនោះនិងអ្នកជាប់ពន្ធស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរួមគ្នា ពាក្យ «គ្រប់គ្រង» មាន ន័យថាមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី៥១ភាគរយ ឡើងទៅលើតម្លៃឬសិទ្ធិបោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុង ដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាស ។ ដើម្បីកំណត់ទំហំនៃការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធជារូបវន្តបុគ្គល ណាម្នាក់ ត្រូវគិតបញ្ចូលទាំងអស់នូវកម្មសិទ្ធិលើភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់រូបវន្តបុគ្គលនោះ និងកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ឬ ប្រយោលរបស់សហព័ន្ធអ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៤.-

របបកំណត់ពន្ធមានដូចតទៅ :

- ១- ការកំណត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវអនុវត្តតាមរបបពិត របបបំព្រួញនិងរបប ម៉ៅការ ។
- ២- វិធាននិងនីតិវិធី ដើម្បីចាត់បញ្ចូលអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យស្ថិតក្នុងរបបកំណត់ពន្ធណាមួយនៃ របបទាំង៣ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ដោយផ្អែកលើទ្រង់ទ្រាយអាជីវកម្ម ប្រភេទ សកម្មភាពអាជីវកម្ម និងកម្រិតផលរបរ ។

ផ្នែកទី២

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធនិងមាត្រាពន្ធ

មាត្រា ៥.-

ឆ្នាំជាប់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម :

- ១. ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញអនុវត្តចំពោះរបបពិត ត្រូវគណនាចេញពីលទ្ធផលនៃតុល្យការ សម្រេចបានក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធកន្លងទៅ ។
- ២ . ប្រសិនបើពុំមានតុល្យការណាមួយ បានបញ្ឈប់ក្នុងកំឡុងនៃឆ្នាំណាមួយទេនោះ ពន្ធ ដែលត្រូវបង់សំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបំប៉ន ត្រូវគិតយកលើប្រាក់ចំណេញក្នុងរយៈពេលដែលកន្លងទៅ ចាប់ តាំង ពីថ្ងៃផុតរយៈពេលជាប់ពន្ធដែលកន្លងហួសទៅនោះ ។ ចំពោះសហគ្រាសថ្មី ត្រូវគិតចាប់តាំង ពីថ្ងៃ ដែលផ្តើមធ្វើប្រតិបត្តិការមកទល់នឹងថ្ងៃទី៣១ ធ្នូ នៃឆ្នាំដែលត្រូវគិតពន្ធ ។

៣. កាលបើមានធ្វើតុល្យការជាប្រើនតៗគ្នា ក្នុងកំឡុងនៃឆ្នាំមួយដដែលនោះ លទ្ធផលនៃ តុល្យការទាំងឡាយនេះ ត្រូវបូករួមគ្នាធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃពន្ធដែលត្រូវបង់ ។

៤. ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញអនុវត្តចំពោះរបបបំព្រួញនិងរបបម៉ៅការ ត្រូវគណនាតាមវិធី គណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់នៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិនកន្លងមក ។

៥. សេចក្តីណែនាំនានា ស្តីអំពីការធ្វើរបាយការណ៍ ការដាក់លិខិតប្រកាសចុងក្រោយ សម្រាប់សហគ្រាសដែលបញ្ឈប់អាជីវកម្មឬរៀបចំឡើងវិញ ឬ ត្រូវបានលក់ ឬ ផ្ទេរក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៦ .-

វិធានគណនេយ្យត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម :

១. ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបបំព្រួញដែល ប្រើវិធីគណនេយ្យមូលដ្ឋានសាច់ប្រាក់ប្រាក់ ចំណូលត្រូវគិតបញ្ចូលទៅក្នុងឆ្នាំដែលបានទទួលជាក់ស្តែងនូវសាច់ប្រាក់ ឬ ទ្រព្យដទៃទៀតទោះបី ជាការទូទាត់បានធ្វើឡើងសំរាប់ឆ្នាំផ្សេងទៀតក្តី ។ ឯចំណាយឬការកាត់កងនានាអាចផាត់ចេញនៅ ក្នុងឆ្នាំដែលចំណាយឬខ្ទង់ផ្សេងទៀត ត្រូវបានទូទាត់សងជាក់ស្តែង លើកលែងតែចំណាយទូទាត់ មុននឹងទាយជូនទានឱ្យដល់វិលស ។

២. ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ដែលប្រើវិធីគណនេយ្យតាមបង្កតណនេយ្យទូទៅ ប្រាក់ចំណូលត្រូវគិតបញ្ចូលនៅក្នុងឆ្នាំដែលចំណូលនោះបានកើតឡើង ទោះបីប្រាក់ចំណូលនោះ បានទូទាត់ ឬ មិនបានទូទាត់ក្តី ។ ការកាត់កងចំណាយណាមួយអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែ ហេតុការណ៍បញ្ជាក់ នូវបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធបានកើតឡើង លទ្ធផលនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលជាប់ទាក់ទងដល់ខងចំណាយនោះបានកើតឡើងនិងចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាប់នៃអ្នកជាប់ ពន្ធអាចបង្ហាញឱ្យស្រស់លាស់ ។

៣. ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ចំណាយនានាធ្វើឡើងចំពោះបុគ្គលទាក់ទងដែល ស្ថិតក្រោមរបបបំព្រួញមិនអនុញ្ញាតឱ្យផាត់ចេញមនុស្សទូទាត់ជាក់ស្តែងឡើយ ។

៤. ចំពោះធនាគារនិងស្ថាប័នសញ្ជាតិធនក្នុងស្រុក ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសវិធានធន សម្រាប់គណនេយ្យជាប់សង្ស័យ ដើម្បីកំណត់ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ ។ វិធាននិងនីតិវិធី ស្តីពីការ កាត់កងនានាត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៧

មាត្រា ៧ .-

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ គឺជាប្រាក់ចំណេញសុទ្ធបានមកពីលទ្ធផលទាំងអស់នៃប្រតិបត្តិការគ្រប់ប្រភេទដែលសហគ្រាសសម្រេចបាន រួមបញ្ចូលទាំងតម្លៃលើសបានមកពីការលក់ ចំណែកនានានៃទ្រព្យសកម្ម ក្នុងពេលកំពុងប្រកបអាជីវកម្ម ឬ នៅពេលបញ្ចប់អាជីវកម្ម ព្រមទាំងប្រាក់ចំណូលអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការ ហិរញ្ញវត្ថុឬវិនិយោគ ការប្រាក់ ថ្លៃឈ្នួលនិងស្វយសារផង ។

មាត្រា ៨ .-

ប្រាក់ចំណេញជាប់ពន្ធ កើតចេញពីចំនួនលើស នៃផលដុលដែលសំរេចបាន អាស្រ័យដោយមានការចំណាយ ដើម្បីនាំមកវិញ និង រក្សាទុកនូវចំណេញ ។

មាត្រា ៩ .-

ប្រាក់ចំណូលលើកលែងពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១ . រៀបរយលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ និងលើកលែងតែប្រាក់ចំណូលដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២២នៃច្បាប់នេះ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ :

ក. ប្រាក់ចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬ ប្រាក់ចំណូលស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល

ខ. ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការណាមួយដែល :

- ត្រូវបានរៀបចំឡើង និង ដំណើរការសម្រាប់គោលដៅសុទ្ធសាធនាគារសាសនា សប្បុរសធម៌ វិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬ អប់រំ

- គ្មានចំណែកណាមួយនៃទ្រព្យ ឬ ប្រាក់ចំណូលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន

គ. ប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការពលករឬសភាពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្មឬកសិកម្មក្នុងករណីដែលប្រាក់ចំណូលរបស់អង្គការទាំងនោះ មិនត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាផលប្រយោជន៍ឯកជន របស់អ្នកចូលហ៊ុន ឬ រូបវន្តបុគ្គល

ឃ. ប្រាក់ចំណេញដែលបានមកពីការលក់ផលិតផលកសិកម្ម ដែលបុគ្គលមិនមែនជាអ្នកជាប់ពន្ធ តាមរបបពិតផលិតបានដោយខ្លួនឯង ទោះបីផលិតផលនោះមិនទាន់កែច្នៃឬកែច្នៃហើយក៏ដោយទៅតាមទំលាប់នៃការងារកសិកម្ម ។ ប្រតិបត្តិការតាមមធ្យោបាយឧស្សាហកម្ម រួមទាំងការកែច្នៃ ការរក្សាគុណភាព ការវេចខ្ចប់សម្រាប់លក់ពុំត្រូវបានចាត់ទុកជាទម្រង់នៃការងារកសិកម្មឡើយ ។

២- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអំពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំលើកលែងពន្ធភាពចាត់បង់លក្ខណៈលើកលែងពន្ធ ការប្រកាសសារពើពន្ធនិងការចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ១០ .-

ប្រាក់ចំណូលរបស់ក្រុមអាជីវកម្មត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ចំពោះក្រុមអាជីវកម្ម ក្នុងការកំណត់ប្រាក់ចំណូលរបស់ខ្លួនសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយសមាជិកម្នាក់ៗ ត្រូវគិតដាច់ដោយឡែកពីគ្នាផ្អែកលើចំណែករៀងៗខ្លួន នៅក្នុងខ្ទង់ចំណូលចំណេញ ខាត ការកាត់កង ឥណទាន និងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ក្នុងឆ្នាំនោះ ។ សម្រាប់គោលដៅនេះ ខ្ទង់នីមួយៗត្រូវរក្សាចរិតលក្ខណៈនៅដដែល ហើយត្រូវចាត់ទុកថាបានបែងចែកនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ទោះបីជាមាន ឬ គ្មានការបែងចែកជាក់ស្តែងក្តី ។ ការខាតបង់ដែលត្រូវយោងទៅឆ្នាំមុខនឹងត្រូវកំណត់ឡើងក្រោយពីបាន បែងចែកខ្ទង់នានាហើយ ។

២- វិធានសំរាប់កំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបែងចែក ការចាត់ចែងចំពោះវិភាគទានផ្សេងៗ និងការកែតម្រូវទៅលើចំណែកជាមូលដ្ឋានរបស់សមាជិកម្នាក់ៗនៃក្រុមអាជីវកម្មនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី ៣

ការកាត់កង

មាត្រា ១១ .-

ការកាត់កងដែលអនុញ្ញាតត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- រៀបរយលែងតែបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២ ដល់មាត្រា១៨ នៃច្បាប់នេះ ចំណាយដែលអនុញ្ញាតអោយកាត់កងរួមមានបន្តកដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ ឬ ត្រូវសងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ។

២- ថ្លៃឈ្នួល ការប្រាក់ ការប៉ះប៉ូវ ការទូទាត់ ឬ កម្រៃនានាដែលបានបើកអោយអ្នកទទួលខុសត្រូវ ឬ អភិបាលរបស់សហគ្រាស សមាជិកភាពទុនឬសមាជិករបស់ក្រុមអាជីវកម្មសមាជិកនៃគ្រួសារអ្នកជាប់ពន្ធឬបុគ្គលទាក់ទងផ្សេងទៀតក្នុងករណីមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាការទូទាត់នោះបានអនុវត្តចំពោះការបំពេញសេវាជាក់ស្តែង ហើយក្នុងកិរិតសមហេតុសមផលផងដែរ ។

៣- ប្រាក់ដែលបានទូទាត់លើអាគារថ្មីឬទ្រព្យសកម្មដទៃទៀត ការកែលំអជាប់លាប់ឬការកែលំអនានាក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់ និងប្រាក់ពន្ធអាករ ដែលបានបង់ក្នុងរយៈពេលសាង

ក
ង
ប
រ
ក
ក
ជា
ច
ម
រ

សងប្តូរទិញចូលផង ។ ទឹកប្រាក់នេះត្រូវកាត់ត្រាចូលក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មដែលពាក់ព័ន្ធ ហើយត្រូវ
កាត់កងតាមការរំលស់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៣ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១២ . -

ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់កងនូវចំណាយលើការប្រាក់ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទូទាត់ឬត្រូវ
សងនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធដើម្បីប្រកបអាជីវកម្ម ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសពីផលបូកនៃចំណូលការប្រាក់របស់
អ្នកជាប់ពន្ធនិង៥០ភាគរយនៃប្រាក់ចំណូលសុទ្ធត្រូវបានប្រាក់របស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

ចំណូលសុទ្ធត្រូវបានប្រាក់ គឺជាប្រាក់ចំណូលដុលក្រៅពីចំណូលការប្រាក់ ដកខ្ទង់
ចំណាយនានាដែលអនុញ្ញាតឱ្យជាតិចេញលើកលែងតែចំណាយការប្រាក់ ។

ចំណាយការប្រាក់ដែលសល់ពីការកាត់កងខាងលើ ត្រូវបានទុកជាចំណាយការប្រាក់
សម្រាប់ ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ ហើយការផាត់ចេញត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃមាត្រានេះដូចគ្នា ។

មាត្រា ១៣ . -

លក្ខខណ្ឌនៃរំលស់ទ្រព្យបីត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ទាយជួនានឱ្យដល់រំលស់ត្រូវគណនាតាមវិធីរំលស់ស្មើភាគ ឬ វិធីរំលស់ថយជា
លំដាប់ ។ ទ្រព្យបីដែលអាចរំលស់បាន គឺទ្រព្យបីប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលតែងតែចាត់បង់
តម្លៃដោយការប្រើប្រាស់ឬភាពហួសសម័យ ។ ដីធ្លីមិនមែនជាទ្រព្យអាចរំលស់បានទេ ។

២- ទ្រព្យបីទាំងអស់ ត្រូវបានបែងចែកជា ៤ប្រភេទ :

ក. ប្រភេទទី១ រួមមាន អាគារនិងសំណង់ ដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃអាគារនោះ។ ទ្រព្យ
នីមួយៗក្នុងប្រភេទនេះ ត្រូវរំលស់តាមវិធីស្មើភាគតាមមត្រា ៥ភាគរយក្នុង១ឆ្នាំ។

ខ. ប្រភេទទី២ រួមមាន ទ្រព្យដែលមានអាយុកាលប្រើប្រាស់ត្រឹម ៤ឆ្នាំ ហើយអត្រា
រំលស់ស្មើភាគលើទ្រព្យនីមួយៗ គឺ ២៥ភាគរយ

គ. ប្រភេទទី៣ រួមមាន ទ្រព្យដែលមានអាយុកាលប្រើប្រាស់លើសពី ៤ឆ្នាំ ដល់
៨ឆ្នាំហើយអត្រារំលស់ស្មើភាគលើទ្រព្យនីមួយៗ គឺ ១២,៥ ភាគរយ

ឃ. ប្រភេទទី៤ រួមមាន ទ្រព្យបីឯទៀតទាំងអស់ ហើយអត្រារំលស់ស្មើភាគលើទ្រព្យ
នីមួយៗ គឺ ១០ភាគរយ ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធដែលជ្រើសយកវិធីរំលស់ថយជាលំដាប់ ត្រូវប្រើអត្រារំលស់ស្មើនឹង
២០០ភាគរយនៃអត្រារំលស់តាមវិធីស្មើភាគ ហើយត្រូវអនុវត្តលើតំលៃសរុបមិនទាន់រំលស់អស់

នៃទ្រព្យទាំងអស់ នៅក្នុងប្រភេទនីមួយៗ ។ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រើវិធីវិលវល់ជាលំដាប់តែ ចំពោះប្រភេទទ្រព្យ ទី២ ទី៣ និងទី៤ តែប៉ុណ្ណោះ ។

៤- សហគ្រាសដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់វិនិយោគត្រូវប្រើវិធីវិលវល់ស្មើភាគចំពោះទ្រព្យគ្រប់ ប្រភេទ ។

៥- នីតិវិធីក្នុងការបង្កើតប្រភេទទ្រព្យ ការបញ្ចូលទ្រព្យទៅក្នុងប្រភេទណាមួយ ការ បញ្ចេញទ្រព្យពីប្រភេទណាមួយ ហើយនិងការចាត់ចែងចំពោះបញ្ហាជួសជុលព្រមទាំងចំណាយ ផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

៦- អ្នកជាប់ពន្ធដែលស្ថិតក្រោមច្បាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញនៅមុនថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៧ ត្រូវធ្វើការជ្រើសរើសដែលមិនអាចកែប្រែវិញបាន នូវវិធីវិលវល់តាមវិធីស្មើភាគតាមវិ ធីវិលវល់ជាលំដាប់ ចំពោះទ្រព្យដែលមិនទាន់រំលស់អស់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៧ ។ ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធច្នី ការជ្រើសរើសត្រូវធ្វើឡើងយ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ នៃ ឆ្នាំចុះបញ្ជី ។

មាត្រា ១៤ . -

ចំពោះទ្រព្យអរូបី ដែលរួមមានប្រកាសនីយប័ត្រតុកកម្ម សិទ្ធិចម្លង គំនូរប្លង់ គំរូនិងសិទ្ធិ អាជីវកម្ម ដែលមានអាយុកាលមានកំណត់ អត្រាវិលវល់លើទ្រព្យនីមួយៗ ត្រូវគណនាដោយផ្អែក លើអាយុកាលរបស់ទ្រព្យនោះតាមវិធីវិលវល់ស្មើភាគ ។ បើសិនជាអាយុកាលនៃទ្រព្យអរូបីមិនអាចកំ ណត់បាន រំលស់ប្រចាំឆ្នាំត្រូវអនុវត្តតាមអត្រា ១០ភាគរយ លើតម្លៃទ្រព្យអរូបី ។

មាត្រា ១៥ . -

ការរំលស់ធនធានធម្មជាតិត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ទាយជួនទានឱ្យដល់ការរំលស់លើធនធានធម្មជាតិ មានជាអាទិ៍ ប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន ធម្មជាតិត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

ក. ចំណាយក្នុងការរុករកនិងអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងនោះមានទាំងការប្រាក់ដែលជាប់ទាក់ទងដល់ ចំណាយនោះផង ត្រូវបូកបញ្ចូលទៅក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មនៃធនធាននោះ ។

ខ. ទឹកប្រាក់រំលស់លើធនធានធម្មជាតិនីមួយៗ ដែលត្រូវផាត់ចេញនៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ណាមួយត្រូវគណនាដោយយកសមតុល្យនៃគណនីធនធានធម្មជាតិ ទៅគុណនឹងផលចែករវាង

បរិមាណដែលបានផលិតចេញអំពីធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងឆ្នាំនិងចំនួនចាន់ស្មាននៃផលិតផលសរុប
ដែលអាចទាញយកបានពីធនធាននោះ ។

២- នីតិវិធីសំរាប់កំណត់ចំនួនចាន់ស្មាននៃផលិតផលសរុប ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ។

មាត្រា ១៦ . -

ត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយផាត់ចេញ នូវវិភាគទានសប្បុរសធម៌ដែលបានបិទបញ្ចប់អង្គការ
នានាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩ នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនត្រូវអោយលើសពី ៥ភាគរយ នៃប្រាក់
ចំណេញជាប់ពន្ធមុនពេលកាត់កងវិភាគទានសប្បុរសធម៌ទាំងនោះឡើយ ។

លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃវិភាគទានសប្បុរសធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៧ . -

ក្នុងករណីដែលមានការខាតបង់នៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធណាមួយ ការខាតបង់នោះត្រូវចាត់ទុក
ជាបន្តកសំរាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្ទាប់ ហើយត្រូវកាត់ចេញពីប្រាក់ចំណេញសំរេចបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ
បន្ទាប់នោះ ។ បើប្រាក់ចំណេញនេះមិនគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទូទាត់ជាស្ថាពរទេ ចំណែកនៃការខាតបង់
ដែលនៅសេសសល់ ត្រូវយោងទៅឆ្នាំជាប់ពន្ធបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំជាប់ពន្ធទី៥ ។

នៅពេលណាដែលការខាតបង់មានលើសពីមួយឆ្នាំ ម៉ាត្រានេះត្រូវអនុវត្តចំពោះការ
ខាតបង់ទាំងឡាយតាមលំដាប់ដែលការខាតបង់បានកើតឡើង ។

មាត្រា ១៨ . -

ក្នុងករណីសហគ្រាសចាប់ពី ២ ឡើងទៅ ទោះបីជាបានបង្កើតប្រៀបចំឡើងនៅក្នុងប្តូរ
ក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដែលស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិរួមគ្នា ក្នុងករណីចាំបាច់រដ្ឋបាលសារ
ពើពន្ធអាចធ្វើការបែងចែកប្រាក់ចំណូលដុល ប្រាក់ផាត់ចេញឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងៗក្នុងចំណោម
សហគ្រាសនិងម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទាំងនោះ ដើម្បីទប់ស្កាត់ការជឿសវាងឬគេចវេសពន្ធឬក៏ដើម្បីឆ្លុះ
បញ្ចាំងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលរបស់សហគ្រាសឬរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះ សហគ្រាសចាប់ពី ២ ឡើងទៅ ត្រូវស្ថិតក្រោមកម្មសិទ្ធិ
រួមគ្នាបើសិនជាមានបុគ្គលណាម្នាក់មានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយ ឡើងទៅ លើតម្លៃប្រាក់កម្ម
នៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាសនីមួយៗ ។

មាត្រា ១៩ .-

សម្រាប់បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញចំណាយ ដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យផាត់ចេញមាន :

- ១- ចំណាយលើសកម្មភាពទាំងឡាយដែលជាទូទៅចាត់ទុកជាការកំសាន្តការសំរាកលំហែការទទួលភ្ញៀវឬការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយដែលជាប់ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពទាំង នេះ ។
- ២- ចំណាយសម្រាប់ការរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួនឬក្រុមគ្រួសារ លើកលែងតែអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមជាប្រាក់ឬជារត្ន ដែលប្រាក់ពន្ធត្រូវបានកាត់ទុកតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ។
- ៣- ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ បានកំណត់និងពន្ធកាត់ទុកដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សបានកំណត់ ។
- ៤- ការខាតបង់លើការលក់ឬដោះដូរទ្រព្យសម្បត្តិ ទោះដោយផ្ទាល់ឬប្រយោលក្តី រវាងបុគ្គលទាក់ទិន ។
- ៥- ចំណាយនានា រឿងលែងតែចំណាយដែលកើតមានហើយ ហើយអ្នកជាប់ពន្ធអាចបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នូវចំនួនទឹកប្រាក់និងគោលដៅអាជីវកម្មស្របទៅតាមបែបបទ ដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី៤

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ពន្ធត្រូវបានបង់

មាត្រា ២០ .-

អត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ មានដូចតទៅ :

- ១- ២០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានដោយនីតិបុគ្គល ។
- ២- ៣០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានក្រោមភិច្ចសន្យាបែងចែកផលិតផលប្រេងកាត និង ឧស្ម័នធម្មជាតិឬសម្រេចបានពីការធ្វើអាជីវកម្មលើធនធានធម្មជាតិរួមទាំងព្រៃឈើ រ៉ែ មានបុគ្គលឬមានតំលៃនានា ។
- ៣- ៩ ភាគរយ ចំពោះសហគ្រាសវិនិយោគដែលផុតរយៈពេលលើកលែងពន្ធ
- ៤- ០ ភាគរយ ចំពោះសហគ្រាសវិនិយោគ ដែលស្ថិតនៅក្នុងរយៈពេលលើកលែងពន្ធ
- ៥- តាមតារាងអត្រាពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់ខាងក្រោម ចំពោះប្រាក់ចំណេញដែលសម្រេចបានដោយរូបវន្តបុគ្គល និង ចំណែកដែលត្រូវបែងចែកឱ្យសមាជិកម្នាក់ៗរបស់ក្រុមអាជីវកម្មដែលមិនអាចកាត់ទុកជាទឹកបញ្ចេញ

ភាពនៃប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ដែលត្រូវជាប់ពន្ធ		អត្រាពន្ធ
ពី ០ ដល់ ៦.០០០.០០០ រៀល	៦.០០០.០០០ រៀល	០%
ពី ៦.០០០.០០១ ដល់ ១៥.០០០.០០០ រៀល	១៥.០០០.០០០ រៀល	៥%
ពី ១៥.០០០.០០១ ដល់ ១០២.០០០.០០០ រៀល	១០២.០០០.០០០ រៀល	១០%
ពី ១០២.០០០.០០១ ដល់ ១៥០.០០០.០០០ រៀល	១៥០.០០០.០០០ រៀល	១៥%
លើសពី ១៥០.០០០.០០០ រៀល	១៥០.០០០.០០០ រៀល	២០%

មាត្រា ២១.-

ពន្ធលើសហគ្រាសធានារ៉ាប់រងត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

- ១- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានសកម្មភាពជាសំខាន់ ក្នុងការធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត លើជីវិតទ្រព្យសម្បត្តិឬហានិភ័យផ្សេងៗ ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖
  - ក. ៥ ភាគរយ នៃបុព្វលាភធានារ៉ាប់រងដុល ដែលទទួលបាននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ ចំពោះការធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត នូវហានិភ័យនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
  - ខ. តាមអត្រាកំណត់ក្នុងមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ចំពោះសកម្មភាពដទៃទៀត ដែលមិនមែនជាការធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ។
  - ២- វិធាននិងនីតិវិធីនៃការបង់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញរបស់សហគ្រាសធានារ៉ាប់រង ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ២២.-

ចំពោះអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

- ១- ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ស្មើនឹង ២០ភាគរយ លើចំនួនប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធនៃអាជីវកម្មមិនទាក់ទិនរបស់អង្គការនានា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។
- ២- សម្រាប់គោលដៅនៃពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ពាក្យ «ប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ នៃអាជីវកម្មមិនទាក់ទិន» គឺជាផលដករវាងប្រាក់ចំណូលដុលសម្រេចបានពីអាជីវកម្មមិនទាក់ទិនដែលអង្គការណាមួយបានធ្វើជាទៀងទាត់និងការកាត់កងនានា ទាក់ទិនផ្ទាល់ទៅនឹងការធ្វើអាជីវកម្មដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបានអនុញ្ញាត ។
- ៣- ពាក្យ «អាជីវកម្មមិនទាក់ទិន» សំដៅដល់ អាជីវកម្មខាងពាណិជ្ជកម្ម ឬឧស្សាហកម្ម ឬ អាជីវកម្មផ្សេងទៀតរបស់អង្គការ ដើម្បីស្វែងរកប្រាក់ចំណេញឬមូលនិធិ ហើយពុំមានទាក់ទិន

ជាសំខាន់ដល់គោលដៅឬមុខងារដែលជាមូលដ្ឋាននៃការលើកលែងពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា ២៣. -

ពន្ធបង់មុនលើការបែងចែកភាគលាភត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- បើសិនជាសហគ្រាសណាមួយបែងចែកភាគលាភឱ្យទៅអ្នកចូលហ៊ុនក្នុងស្រុកនិង អ្នក ចូលហ៊ុនបរទេសរបស់ខ្លួននៅក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ សហគ្រាសនោះត្រូវកាត់ទុកនិងត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធដែល មានចំនួនស្មើនឹងផលគុណនៃទឹកប្រាក់ភាគលាភបំប៉ែនទៅតាមអត្រាពន្ធ លើប្រាក់ចំណេញគុណ នឹងអត្រាពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។

២- ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកខាងលើនេះ ត្រូវក្លាយជាឥណទានពន្ធនៃពន្ធលើ ប្រាក់ចំណេញរបស់សហគ្រាសដែលបែងចែកភាគលាភ សម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធដែលបានធ្វើការកាត់ ទុកនោះ ។ បើសិនជាឥណទានពន្ធមានចំនួនលើសពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ចំនួនលើសនោះ ត្រូវយោងទៅមុខ ហើយក្លាយទៅជាឥណទានពន្ធសំរាប់ឆ្នាំបន្ទាប់ ។ ដោយឡែកចំពោះពន្ធកាត់ទុក លើការបែងចែកភាគលាភ ដោយសហគ្រាសធានារ៉ាប់រង ដែលជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២១ នៃច្បាប់ នេះ មិនអាចប្រើជាឥណទានពន្ធបានទេ ។

៣- សហគ្រាសណាមួយ (តទៅនេះហៅថា «សហគ្រាសទីមួយ») ដែលមានកម្ម សិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយឡើងទៅ លើដើមទុនផ្ទាល់របស់សហគ្រាសទីពីរ ត្រូវតែបង្កើតនូវគណនី ភាគលាភ ។ ពេលណាសហគ្រាសទីមួយបានទទួលភាគលាភបានបង់ពន្ធចេញហើយពីសហគ្រាស ទីពីរ សហគ្រាសទីមួយ ត្រូវកាត់ត្រាចំនួនប្រាក់ភាគលាភនោះទៅក្នុងគណនីភាគលាភរបស់ខ្លួន ។ ពេលណាសហគ្រាសទី១បែងចែកភាគលាភជាបន្តទៀតទៅអ្នកចូលហ៊ុនរបស់ខ្លួន ទឹកប្រាក់បែង ចែកដែលត្រូវដកចេញពីគណនីភាគលាភ មិនត្រូវមានការកាត់ទុកពន្ធដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រា នេះទេ ។

៤- ប្រសិនបើបុគ្គលឬសហគ្រាសដែលបានទទួលភាគលាភអំពីសហគ្រាសមានកាតព្វកិច្ចកាត់ ពន្ធទុកតាមកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ឬក៏បានទទួលភាគលាភដកចេញពីគណនីភាគលាភ ដូច មានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣នៃមាត្រានេះ មិនត្រូវកាត់ត្រាភាគលាភនេះក្នុងប្រាក់ចំណូលទេ ។

៣
=
រង
ពន្ធ
ឡើ
ត្រូវ
ពូល
នៃ
ល
កម្ម
រា
កម្ម
កំទិ

ផ្នែកទី៤
ពន្ធនៃឡើង

មាត្រា ២៤.-

ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវបានកំណត់លើអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ។ ពន្ធអប្បបរមា ជាពន្ធមួយដាច់ដោយឡែកនិងផ្សេងពីពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។ ពន្ធនេះត្រូវបង់ដោយអ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ទោះបីអ្នកជាប់ពន្ធនោះបានទទួលលក្ខណៈសម្បត្តិជាសហគ្រាសវិនិយោគក៏ដោយ ។ ពន្ធអប្បបរមា ត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១ភាគរយ លើផលរបរប្រចាំឆ្នាំរួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករនានា ហើយត្រូវបង់នៅពេលទូទាត់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំ ។

ពន្ធអប្បបរមា អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយពន្ធលើប្រាក់ចំណេញប្រចាំឆ្នាំដែលបានបង់ជាក់ ស្តែងតាមវិធានដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៣៧ មាត្រា៣៨និងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី៦

ពន្ធកាត់ទុកនិងប្រាក់ចំណូលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ

មាត្រា ២៥.-

ពន្ធកាត់ទុកទូទៅត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជនដែលបានធ្វើការទូទាត់ជាសាច់ប្រាក់ឬជារត្ន ឱ្យដល់បុគ្គលនិវាសនជនត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធនៅតាមអត្រាកំណត់ដូចខាងក្រោម លើចំនួនទូទាត់មុនការកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ :

ក. អត្រា ១៥ ភាគរយ ចំពោះ :

- ប្រាក់ចំណូលដែលរូបវន្តបុគ្គលបានទទួលពីការចំណេញសេវានានា រួមទាំងការគ្រប់គ្រង ឬ ការពិគ្រោះយោបល់ឬសេវាប្រហាក់ប្រហែល

- សួយសារចំពោះទ្រព្យអរូបីនិងភាគកម្មធនធានរ៉ែ ប្រេងកាតឬឧស្ម័នធម្មជាតិ ហើយនិងការប្រាក់ដែលបង់ទៅឱ្យរូបវន្តបុគ្គលឬសហគ្រាស លើកលែងតែការប្រាក់ដែលបង់អោយធនាគារ និង ស្ថាប័នសញ្ជ័យធនក្នុងស្រុក

ខ. អត្រា ១០ ភាគរយ ចំពោះប្រាក់ចំណូលពីការឱ្យជួលចលនប្រមូលនទ្រព្យ

ពន្ធតាមពន្ធនានា

គ. អត្រា ៥ ភាគរយ ចំពោះការប្រាក់ដែលធនាគារឬស្ថាប័នសញ្ជ័យធនក្នុងស្រុក បង់អោយរូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជន ដែលមានគណនីសន្សំគ្មានកាលកំណត់ ។

២- ការកាត់ទុកក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវអនុវត្តទេចំពោះការទូទាត់ ចំពោះប្រាក់ចំណូល លើកលែងពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៣- សម្រាប់គោលដៅនៃមាត្រានេះនិងមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ពាក្យ « អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជន » សំដៅដល់ :

ក. សហគ្រាសនិវាសនជនឬក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជន

ខ. រូបវន្តបុគ្គល ចំពោះតែការបើកប្រាក់ទាំងឡាយ ដែលរូបវន្តបុគ្គលនោះ ធ្វើឡើង ក្នុងការប្រកបអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២៦.-

អ្នកបើកប្រាក់និវាសនជន ដែលបានទូទាត់ប្រាក់ចំណូលប្រកបកម្ពុជា ឱ្យទៅបុគ្គល អនិវាសនជនត្រូវកាត់ទុកនិងបង់នូវប្រាក់ពន្ធចំនួន ១៥ ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ត្រូវបើក មុនការ កាត់ទុក ។

មាត្រានេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះភាគលាភដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះទេ ។

មាត្រា ២៧.-

ពន្ធកាត់ទុកដែលបានអនុវត្តលើការបែងចែកនានាតាមមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះ ពន្ធកាត់ ទុកលើការទូទាត់ឱ្យដល់រូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និងពន្ធកាត់ទុកលើការ ទូទាត់ឱ្យដល់បុគ្គលអនិវាសនជនតាមមាត្រា២៦ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាជាពន្ធចុងក្រោយ សម្រាប់អ្នកទទួលការទូទាត់ឬការបែងចែកដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រាទាំងឡាយនេះ ។

មាត្រា ២៨.-

សហគ្រាសដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមរបបពិត ក្នុងនោះមានទាំងសហគ្រាស វិនិយោគដែលជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ៩ភាគរយ មានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះប្រចាំ ខែសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមអត្រា ១ភាគរយ នៃផលរបរគិតរួមបញ្ចូលទាំងពន្ធអាករគ្រប់ ប្រភេទដែលសម្រេចបានក្នុងខែមុន ។ ប្រាក់រំដោះនេះនឹងត្រូវបានយកមកកាត់កងពីពន្ធលើ ប្រាក់ចំណេញ នៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រចាំឆ្នាំ ។

គ្រួសារ

ទាំង

រួមជាមួយ

ព្យ

ក្រសួងយុត្តិធម៌ អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធនាគារ និង ការពារសាធារណៈ ខេត្តកោះកុង ក្រសួង ក

ផ្នែកទី ៧

៧- កំណត់ហេតុការណ៍ប្រតិបត្តិការស្រាវជ្រាវ និង ការពារសាធារណៈ ខេត្តកោះកុង ដែលបានរៀបចំឡើង
កាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ២៩.-

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិនិច្ឆ័យប្រកាសសារពើពន្ធជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ

១- អ្នកជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលត្រូវបង់ពន្ធតាមរបបពិនិច្ឆ័យប្រកាសសារពើពន្ធជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ
ជូនជារៀងរាល់ឆ្នាំទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៃអង្គការប្រកាសសារពើពន្ធដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទដែលខ្លួនសម្រេចបានក្នុង
ឆ្នាំសារពើពន្ធនោះ ដើម្បីឱ្យអង្គការប្រកាសសារពើពន្ធនោះត្រូវបានដឹងពីការបង់ពន្ធនោះ។ ក្រោយពី
ដំណាច់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ។

២- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិនិច្ឆ័យប្រកាសសារពើពន្ធជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ
ដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធនោះបានបង់ពន្ធនោះទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនោះ។

ក. តារាងតម្លៃសារពើពន្ធ ១១ ខ្ទង់ចំនួនគត់ខ្ទង់ដប់ដំបូងនៃលទ្ធផលគណនេយ្យ
ខ. តារាងតម្លៃសារពើពន្ធ ១១ ខ្ទង់ចំនួនគត់ខ្ទង់ដប់ដំបូងនៃលទ្ធផលគណនេយ្យ

៣- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិនិច្ឆ័យប្រកាសសារពើពន្ធជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ
សារពើពន្ធ ដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធនោះបានបង់ពន្ធនោះទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនោះ។

៤- ចំពោះសហគ្រាសដែលមានការខាតបង់ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាម
របបពិនិច្ឆ័យប្រកាសសារពើពន្ធជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ ។

មាត្រា ៣០.-

អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការមានកាតព្វកិច្ច ៖

១- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបម៉ៅការ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធដោយភ្ជាប់ជាមួយន្ទ
ពន្ធជារៀងរាល់ឆ្នាំ យ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃទី៣១ តុលា តាមកំរែដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនោះបានផ្តល់
ជូន ។

២- ចំនួនប្រាក់ចំណេញម៉ៅការត្រូវកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ បន្ទាប់ពីបានត្រួត
ពិនិត្យ និងពិភាក្សាជាមួយអ្នកជាប់ពន្ធឬអ្នកតំណាង ។ ប្រាក់ចំណេញម៉ៅការនេះ ត្រូវគិតតាម
អត្រាចំណេញទៅតាមប្រភេទនិងតាមមុខរបរអាជីវកម្ម ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

ក្នុងករណី ពិបាកប្រកួតប្រជែងប្រាក់ចំណេញម៉ៅការត្រូវកំណត់ជាស្មើរវាងសំរាប់រយៈពេលមួយមាន
កំណត់ ៣ខែ ៦ខែ ឬ១ឆ្នាំ ។

ក្នុងករណី ៤-២ អ្នកជាប់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញតាមរបបម៉ៅការត្រូវបង់ពន្ធនេះជារៀងរាល់ខែ តាម
ពេលវេលាដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ៣១. -

បុគ្គលឬអ្នកទទួលបានការបើកប្រាក់ ដែលកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ និងមាត្រា២៦
នៃច្បាប់នេះឬដែលបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធពីភាគលាភតាមមាត្រា២៣ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាស
សារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅតាមទម្រង់ដែល
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ ខែបន្ទាប់ពីខែដែលបានធ្វើការ
កាត់ទុក ។

មាត្រា ៣២. -

បុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាស
សារពើពន្ធនិងបង់ប្រាក់រំដោះពន្ធលើប្រាក់ចំណេញជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅតាមទម្រង់ដែល
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់យ៉ាងយឺតបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី១៥ ខែបន្ទាប់ពីខែដែលបំណុលបាន
កើតឡើង ។

ផ្នែកទី៨

**ប្រតិបត្តិការបំណុល
ចំណូល**

មាត្រា ៣៣. -

រៀបរយនៃបំណុលប្រាក់ចំណូលនៅក្នុងច្បាប់នេះ ប្រាក់ចំណូលដូចខាងក្រោម ត្រូវចាត់
ទុកថាមានប្រភពក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ៖

- ១- ការប្រាក់ដែលបង់ដោយសហគ្រាសនិវាសនជនក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនឬ ស្ថាប័ន
រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ២- ភាគលាភដែលបានបែងចែកដោយសហគ្រាសនិវាសនជននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៣- ប្រាក់ចំណូលពីសេវាកម្មដែលបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
- ៤- ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការឱ្យជួលចលនៈ ឬ អចលនទ្រព្យដែលប្រើប្រាស់
ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៥- ប្រាក់សួយសារដែលបានមកពីការប្រើប្រាស់ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ទ្រព្យអរូបី នៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៦- ផលចំណេញពីការលក់អចលនទ្រព្យដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬផល ចំណេញពីការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ណាមួយ នៃអចលនទ្រព្យ ដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ។

៧- ផលចំណេញពីការលក់ចលនទ្រព្យក្រៅពីសារពើភ័ណ្ណ ក្នុងករណីដែលអ្នកលក់ជានិ វាសនជននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៨- បុព្វលាភធានារ៉ាប់រងឬធានារ៉ាប់រងបន្ត ចំពោះហានិភ័យនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ៣៤.-

និយមន័យនៃប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេស ត្រូវកំណត់ឡើងដោយយកនិយមន័យប្រាក់ ចំណូល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៣ នៃច្បាប់នេះមកប្រើ ហើយក្នុងនោះពាក្យ «ព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា» ត្រូវជំនួសដោយពាក្យ «ប្រទេសណាមួយ ក្រៅពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា» ។

មាត្រា ៣៥.-

ក្នុងករណីដែលគ្មានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីកំណត់ប្រភពចំណូលឬបើសិនជាវិធាននានា ដែលមានរួចមកហើយ ពុំអាចឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវប្រាក់ចំណូលពីប្រភពណាមួយបាន ទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធជាអ្នកកំណត់ប្រភពនៃប្រាក់ចំណូលនោះ ។

ផ្នែកទី៩

គណនាត្រូវបានប្រើប្រាស់

មាត្រា ៣៦.-

អ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់ចំណូលប្រភពបរទេសនិងបានបង់ពន្ធតាម ច្បាប់ពន្ធដារបរទេសត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធសម្រាប់កាត់កងពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែលុះណាតែមានការមង្គ្រាញឯកសារបញ្ជាក់អំពីការ បង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ ។

ដើម្បីឥណទានប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនពេលកាត់ឥណទាន ពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសរុបនៃប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលអំពីប្រភពកម្ពុជា និង ប្រភពបរទេស មកគិត ។

- ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា សម្រាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ ដោយនិវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ ។ ប៉ុន្តែឥណទានពន្ធដែលអនុញ្ញាតអោយកាត់ កងសម្រាប់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ គឺចំនួនដែលទាបជាងគេក្នុងចំណោម ៖

ក. ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ

ខ. ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ សរុបពីគ្រប់ប្រភពសម្រាប់ រយៈពេលជាមួយគ្នា ដែលឥណទានតាមអត្រាពន្ធក្នុងមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ទៅគុណនឹងផលចែក រវាងប្រាក់ចំណូលដែលបានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះនិងប្រាក់ចំណូលសរុបពីគ្រប់ប្រភព ។

ឥណទានពន្ធបរទេសអាចផ្តល់ឱ្យបាន លុះណាតែអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជនបានបំពេញ បែបបទ ព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តីបញ្ជាក់ របស់អ្នកទូទាត់ប្រាក់ពន្ធនៅបរទេសនិងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបរទេសនោះ ។

ក្នុងករណីឥណទានពន្ធមានចំនួនលើសពីបំណុលពន្ធ ចំនួនលើសនោះអាចយោងទៅប្រើ នៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់រហូតដល់ឆ្នាំទី៥ គិតពីឆ្នាំបន្ទាប់នៃឆ្នាំដែលឥណទានពន្ធនោះបានកើតឡើង ។ បើសិនជាមានឥណទានពន្ធច្រើនឆ្នាំត្រូវយកឥណទានពន្ធទាំងនោះមកប្រើតាមលំដាប់ឆ្នាំដែលបាន កើតឡើង ។

មាត្រា ៣៧.-

ការឥណទានបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

- ១- ឥណទានបំណុលពន្ធសរុបតាមមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។
- ២- ដកឥណទានពន្ធបរទេសតាមមាត្រា៣៦ នៃច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសបំណុលពន្ធ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១នៃមាត្រានេះទេ ។
- ៣- ដកប្រាក់ពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធបង់លើការបែងចែកភាគលាភតាមមាត្រា២៣ នៃ ច្បាប់នេះ ប៉ុន្តែមិនឱ្យលើសពីបំណុលពន្ធក្រោយការកាត់កងឥណទានពន្ធបរទេស ដូចក្នុងកថា ខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះទេ ។

មាត្រា ៣៨. ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលតណាតាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនច្រើនជាង
មួយចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និង
ចំនួនប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់ស្របតាមមាត្រា២៨ នៃច្បាប់
នេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមចំនួនដែលលើសនោះ ក្នុងរយៈពេលពីរខែចាប់ពីថ្ងៃចេញ
នៃច្បាប់នេះ ។

១. ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលតណាតាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនច្រើនជាង
មួយចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និង
ចំនួនប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់ស្របតាមមាត្រា២៨ នៃច្បាប់
នេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមចំនួនដែលលើសនោះ ក្នុងរយៈពេលពីរខែចាប់ពីថ្ងៃចេញ
នៃច្បាប់នេះ ។

២. ប្រសិនបើលទ្ធផលតណាតាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនតិចជាងផលបូក
នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និងចំនួន
ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់ស្របតាមមាត្រា២៨ នៃច្បាប់នេះ
ក្រោយពីបានគិតបំណុលពន្ធអប្បបរមានៅលើសពីចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុក
ក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមចំនួន
ដែលលើសនោះ ក្នុងរយៈពេលពីរខែចាប់ពីថ្ងៃចេញនៃច្បាប់នេះ ។

៣. មិននឹងធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធតាមកថាខ័ណ្ឌ១ ឬក៏សុំប្តូរលើសពីតាមកថាខ័ណ្ឌ២
អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវតែកំណត់ជាមុននូវបំណុលពន្ធអប្បបរមានោះ តាមនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៣៩
នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៩. ក្នុងករណីដែលលទ្ធផលតណាតាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនច្រើនជាង
មួយចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធតាមមាត្រា២៥ នៃច្បាប់នេះ និង
ចំនួនប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានបង់ស្របតាមមាត្រា២៨ នៃច្បាប់
នេះ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមចំនួនដែលលើសនោះ ក្នុងរយៈពេលពីរខែចាប់ពីថ្ងៃចេញ
នៃច្បាប់នេះ ។

១. អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់ពន្ធអប្បបរមានៅពេលធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។
ពន្ធអប្បបរមាត្រូវបង់អាចត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញក្នុងឆ្នាំជាប់ពន្ធ
ជាមួយគ្នា តាមមាត្រា២០ នៃច្បាប់នេះ ។

២. ក្នុងករណីបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ លើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា :
ក. អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់តាមមាត្រា៣៧ នៃច្បាប់នេះ នៅពេល
ធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ ។
ខ. ប្រសិនបើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានកាត់ទុកតាមមាត្រា២៥ និងមាត្រា២៨ នៃច្បាប់
នេះ មានចំនួនលើសពីបំណុលពន្ធអប្បបរមា អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបង់បន្ថែមចំនួនដែលលើសនោះ
ក្នុងរយៈពេលពីរខែចាប់ពីថ្ងៃចេញនៃច្បាប់នេះ ។

៣. ក្នុងករណីដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ អ្នកជាប់ពន្ធមិនជាប់ពន្ធអប្បបរមាទេ ។

៣- ប្រសិនបើបំណុលពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ និងជាងបំណុលពន្ធអប្បបរមា :

ក្នុងករណីនេះ គណនាពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធតាមកថាខ័ណ្ឌ២ មាត្រា៣៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានកាត់បន្ថយដោយទឹកប្រាក់លំអៀងខាងលើ រយៈពេល ១២ ខែ ចាប់ពីថ្ងៃចេញនៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានកាត់បន្ថយចុះក្នុងការអនុវត្តតាមកថាខ័ណ្ឌ នៃកថាខ័ណ្ឌនេះ ត្រូវបានកាត់បន្ថយចុះក្នុងការអនុវត្តតាមកថាខ័ណ្ឌនេះ ។

ជំពូកទី២

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស

មាត្រា ៤០.- បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ មាត្រា ៤១.- បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ មាត្រា ៤២.- បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៤០.- បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់សិទ្ធិបញ្ជាវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១ នស.៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ ត្រូវបានធ្វើសោធនកម្មដូចតទៅ ដើម្បីជាតម្រូវការយោធន៍ដល់ចរិកាអ្នក ។

មាត្រា ៤១.- បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ លើប្រាក់បៀវត្ស ដែលបានទទួលក្នុងឈ្មោះប្រាក់បៀវត្ស របស់អ្នកជាប់ពន្ធដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។ មន្ត្រីបំណុលពន្ធអនុវត្តន៍ត្រូវប្រើប្រាស់ប្រាក់បៀវត្ស ដើម្បីបំពេញបំណុលពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ប្រកបដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។

មាត្រា ៤២.- បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់សិទ្ធិបញ្ជាវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ១១ នស.៩៤ ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤ ត្រូវបានធ្វើសោធនកម្មដូចតទៅ ដើម្បីជាតម្រូវការយោធន៍ដល់ចរិកាអ្នក ។

១- ពាក្យ «និវាសនដី» ក្នុងករណីដែលប្រើចំពោះនិយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធប្តូរបន្តបុគ្គល មានន័យថាដែលស្នាក់នៅឬមានកន្លែងស្នាក់នៅជាគោលដើមនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប ដែលមានវត្តមាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ពេលវេលាដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌនេះ ។

- ២- ពាក្យ «អនិវាសនជន» មានន័យថា ដែលមិនមែនជាអនិវាសនជន ។
- ៣- រៀបរយលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ ការប្រើពាក្យនិយោជិត អ្នកជាប់ពន្ធនិងរូបវន្តបុគ្គល គឺសំដៅដល់ទាំងអនិវាសនជននិងអនិវាសនជន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ។
- ៤- ពាក្យ «និយោជក» រួមមាន ស្ថាប័នរដ្ឋ នីតិបុគ្គលនិវាសនជន ក្រុមអាជីវកម្មនិវាសនជនគ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អង្គការមិនស្វែងរកចំណេញ ឬរូបវន្តបុគ្គលនិវាសនជនដែលប្រកបអាជីវកម្ម ។
- ៥- ពាក្យ «និយោជិត» សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្ស អំពីសកម្មភាពបំរើការងាររបស់ខ្លួន រួមបញ្ចូលទាំងមន្ត្រីរាជការ មន្ត្រីជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោត និងអ្នកទទួលខុស ត្រូវឬអភិបាលរបស់សហគ្រាសផង ។
- ៦- ពាក្យ «ប្រាក់បៀវត្សប្រភពកម្ពុជា» មានន័យថា ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ដោយឡែកចំពោះប្រាក់បៀវត្សដែលអនិវាសនជនបានទទួលក្នុងការផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ត្រូវចាត់ទុកថាមានប្រភពនៅក្នុងប្រទេសដែលអ្នកទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សនោះស្នាក់នៅ ។
- ៧- ពាក្យ «បរទេស» :
  - ក. ពេលណាប្រើជាមួយរូបវន្តបុគ្គល មានន័យថា ដែលជាអនិវាសនជន
  - ខ. ចំពោះការកំណត់ប្រភពប្រាក់ចំណូល មានន័យថា ក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ៨- ពាក្យ «ប្រាក់បៀវត្ស» សំដៅដល់ លាភការ ប្រាក់បំណាច់ បុព្វលាភ ប្រាក់ម៉ោង បន្ថែមប្រាក់ប៉ះប៉ូវនានានិងអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលបានទូទាត់ឱ្យដល់និយោជិតឬដែលបានទូទាត់ដើម្បីជា ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោលដល់និយោជិតចំពោះការបំពេញសកម្មភាពបំរើការងារ។

ផ្នែកទី២

ប្រាក់បៀវត្សលើកលែងពន្ធ

មាត្រា ៤៣.-

ការលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សរបស់មន្ត្រីការទូត និង មន្ត្រីបរទេសដទៃទៀតត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- ត្រូវបានលើកលែងពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ចំពោះ :

១៣
=
វេន្ត
កម្ម
វេន្ត
អំពី
គ្នា
ទូល
ឡក
មាន
ជា
ម៉ាង
បាន
រា
បាន

ក. ប្រាក់បៀវត្ស ដែលមន្ត្រី និងនិយោជិតនៃបេសកកម្មទូតឬក្នុងស៊ុលរបស់រដ្ឋាភិបាលបរទេសណាមួយដែលកាន់លិខិតឆ្លងដែនការទូតឬផ្លូវការរបស់ប្រទេសនោះ បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌ នៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ខ. ប្រាក់បៀវត្សដែលតំណាង មន្ត្រីនិងនិយោជិតបរទេសរបស់អង្គការអន្តរជាតិនិងរបស់ទីភ្នាក់ងារខាងសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនៃរដ្ឋាភិបាលដទៃទៀត បានទទួលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២- ការលើកលែងពន្ធក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការវាងរដ្ឋាភិបាលដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៤៤.-

ត្រូវបានលើកលែងពន្ធ :

១- ប្រាក់សំណងដោយពិតប្រាកដនូវចំណាយខាងវិជ្ជាជីវៈ ដែលបានបាយដោយនិយោជិត តាមសេចក្តីបង្គាប់និងសម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃនិយោជក ហើយដែលបានបំពេញលក្ខខ័ណ្ឌ ដូចតទៅ :

- ក. បានបាយក្នុងផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់និងដាច់ខាតរបស់សហគ្រាស
- ខ. មិនបង្ហាញលក្ខណៈហួសប្រមាណឬស្តុកស្តម្ភហួសហេតុ
- គ. បានបង្ហាញជាកស្ថានដោយវិក្កយបត្ររាយលំអិតនិង បានទូទាត់ស្រេចចាប់ហើយដែលបានធ្វើក្នុងនាមអ្នកបានទទួលប្រាក់សំណងនូវចំណាយពិតប្រាកដ ។

២- ប្រាក់បំណាច់នៃការបញ្ឈប់លែងឱ្យធ្វើការក្នុងកំរិតដែលបានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ការងារ។

៣- លិខិតការបន្ថែមមានលក្ខណៈខាងសង្គមកិច្ច ក្នុងករណីដែលបានបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ការងារ ។

៤- ការផ្គត់ផ្គង់ឱ្យដោយឥតយកថ្លៃឬយកថ្លៃទាបជាងថ្លៃដើមនូវឯកសណ្ឋានឬបរិក្ខារសម្រាប់វិជ្ជាជីវៈពិសេស ។

៥- ប្រាក់បំណាច់ម៉ៅការសម្រាប់ចំណាយបេសកកម្មនិងការធ្វើដំណើរ ។ ប្រាក់បំណាច់នេះ មិនត្រូវត្រួតគ្នាជាមួយប្រាក់សំណងពិតប្រាកដ នូវចំណាយដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះឡើយ ។

ផ្នែកទី៣

**មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែ ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ
ប្រចាំខែនិងការកំណត់ប្រាក់ពន្ធប្រចាំខែ**

មាត្រា ៤៥.-

រៀបរយនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា៤៨ នៃច្បាប់នេះ មូលដ្ឋានគិតពន្ធប្រចាំខែរបស់និវាសនជន គឺជាប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ ដោយផាត់ចេញនូវ :

- ១- ប្រាក់កាត់ទុកដែលជាកាតព្វកិច្ចក្នុងការប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ការងារ ដើម្បីបង្កើតបេឡាសោជន និង ធានាសុខមាលភាពសង្គម ។
- ២- ការទូទាត់នានា ដែលត្រូវបានលើកលែងពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៤ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៤៦.-

ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធប្រចាំខែរបស់និយោជិតនិវាសនជនរួមមាន :

- ក. ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពីប្រភពកម្ពុជា
- ខ. ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលពីប្រភពបរទេស
- គ. ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចីប្រាក់រំដោះ ដែលនិយោជិតបានបើកអោយនិយោជិត ។

ប្រាក់បុរេប្រទាន ប្រាក់ឱ្យខ្ចីប្រាក់រំដោះ ត្រូវបូកបន្ថែមលើបៀវត្សជាប់ពន្ធនៃខែដែលប្រាក់ទាំងនោះបានបើក ហើយត្រូវកាត់បន្ថយពីប្រាក់បៀវត្សក្នុងខែដែលនិយោជិតនិវាសនបានបង់សងវិញ ។

២- ផ្នែកលើការបង្ហាញភស្តុតាងនៃស្ថានភាពគ្រួសារ និយោជិតនិវាសនជនណាមួយដែលមាន :

- ក. កូនស្ថិតក្នុងបន្ទុកនាពេលដែលត្រូវបង់ពន្ធ ត្រូវបានទទួលនូវការបន្ថយមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធចំនួន ៧៥.០០០រៀល (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល) ក្នុងកូនម្នាក់ៗក្នុងមួយខែ ។
- ខ. សហព័ទ្ធដែលធ្វើការតែជាមេផ្ទះ ត្រូវបានទទួលនូវការបន្ថយមូលដ្ឋានកំណត់ពន្ធ ចំនួន ៧៥.០០០រៀល (ប្រាំពីរម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល) សម្រាប់តែម្នាក់ក្នុងមួយខែ ។

៣- ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជន ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធរួមមានប្រាក់បៀវត្សប្រភព កម្ពុជា ដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ ។

មាត្រា ៤៧.-

សម្រាប់និយោជិត អនិវាសនជនប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ត្រូវកំណត់លើប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធ ប្រចាំខែនិងត្រូវកាត់ទុកដោយនិយោជក តាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ ដូចតទៅ :

ភាគបៀវត្សប្រចាំខែត្រូវជាប់ពន្ធ			អត្រាពន្ធ
ពី ០រៀល ដល់ ៥០០.០០០រៀល			០%
ពី ៥០០.០០១រៀល ដល់ ១.២៥០.០០០រៀល			៥%
ពី ១.២៥០.០០១រៀល ដល់ ៨.៥០០.០០០រៀល			១០%
ពី ៨.៥០០.០០១រៀល ដល់ ១២.៥០០.០០០រៀល			១៥%
	លើសពី	១២.៥០០.០០០រៀល	២០%

មាត្រា ៤៨.-

ចំពោះអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ជារៀងរាល់ខែនិយោជកត្រូវកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធតាម តាមកាលកំណត់តាមអត្រា ២០ភាគរយ នៃតម្លៃសរុបរបស់អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម ដែលបានផ្តល់ ឱ្យនិយោជិតទាំងអស់ ។ តម្លៃនៃអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម គឺជាតម្លៃទិញរួមទាំងពន្ធអាករទាំងអស់ ។

មាត្រា ៤៩.-

រៀងរាល់ខែអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមដែលត្រូវកំណត់ពន្ធតាមមាត្រា៤៨នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនប្រាក់ពន្ធត្រូវកាត់ទុកដោយអ្នកបើកប្រាក់ឱ្យតាមអត្រា ១៥ភាគរយ លើ រាល់ការទូទាត់ប្រាក់បៀវត្សជាប់ពន្ធដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣ មាត្រា៤៦ នៃច្បាប់នេះ ។ ពន្ធកាត់ទុកនេះ គឺជាពន្ធចុងក្រោយនៃពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សសម្រាប់អនិវាសនជនជាអ្នកទទួលប្រាក់ បៀវត្ស ។

មាត្រា ៥០.-

អ្នកជាប់ពន្ធអនិវាសនជនដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្សប្រភពបរទេស និងបានបង់ពន្ធតាម ច្បាប់ពន្ធដារបរទេសត្រូវបានទទួលនូវឥណទានពន្ធ សម្រាប់កាត់កងពីប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស

ដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប៉ុន្តែលុះណាតែមានការបង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់អំពីការ
បង់ពន្ធនៅបរទេសនោះ ។

ក. ដើម្បីឥណទានប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មុនតែលក់ឥណ
ទានពន្ធនេះ ត្រូវយកចំនួនសំរាប់ប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលអំពីប្រភពកម្ពុជា និង ប្រភពបរទេស
មកគិត ។

ខ. ឥណទានពន្ធត្រូវបានកំណត់ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ដោយ
និវាសនជនកម្ពុជានៅប្រទេសក្រៅនីមួយៗ ។ ប៉ុន្តែឥណទានពន្ធផ្តល់ឱ្យសម្រាប់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស
ដែលបានបង់នៅប្រទេសក្រៅ គឺជាចំនួនដែលទាបជាងគេ ក្នុងចំណោម ៖

- ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ជាក់ស្តែងនៅប្រទេសក្រៅណាមួយ
- ចំនួនដែលបានមកពីការយកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សសរុបពីគ្រប់ប្រភព

ក្នុងរយៈពេលជាមួយគ្នា ដែលឥណទានតាមអត្រាកំណើនតាមថ្នាក់ក្នុងមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់នេះ ទៅ
តុលានឹងផលចែករវាងប្រាក់បៀវត្សដែលបានទទួលនៅប្រទេសក្រៅនោះ និង ប្រាក់បៀវត្សសរុបពី
គ្រប់ប្រភព ។

ការបង្វិលសងឥណទានពន្ធបរទេសអាចធ្វើទៅបាន លុះណាតែអ្នកជាប់ពន្ធនិវាសនជន
បានបំពេញបែបបទព្រមទាំងផ្តល់ឯកសារនានាកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាពិសេសសេចក្តី
បញ្ជាក់របស់និយោជកនិង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៃទីកន្លែងបំរើការងារនៅបរទេស ។

ផ្នែកទី៤

កាតព្វកិច្ចរបស់និយោជកនិងនិយោជិត

មាត្រា ៥១.-

ការបើកបៀវត្ស បង្កើតជាហេតុបណ្តាលឱ្យជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៥២.-

បំណុលពន្ធនិងកាតព្វកិច្ចកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១

១- ពន្ធនេះ គឺជាបំណុលរបស់រូបវន្តបុគ្គលដែលបានទទួលប្រាក់បៀវត្ស រួមទាំងរូបវន្តបុគ្គលបរទេសផង រៀបរយដែលមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយដែលមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ។

២

២- ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស ត្រូវប្រមូលតាមរបៀបកាត់ទុកជាមុនជារៀងរាល់ ខែដោយនិយោជកនៅរាល់ពេលបើកប្រាក់បៀវត្ស ។

៣

៣- ប្រសិនបើនិយោជកស្នាក់នៅបរទេស តំណាងសារពើពន្ធនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលនិយោជកបានចាត់តាំង គឺជាអ្នកទទួលភារៈកាត់ទុកពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សមុនពេលបើកប្រាក់បៀវត្សទៅអោយនិយោជិតនិងបង្វែរប្រាក់ពន្ធទាំងនោះជូនរដ្ឋ ។

៤

៤- និយោជកបុគ្គលតំណាងនិវាសនជននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារបស់និយោជកបរទេសហើយនិងនិយោជិតត្រូវទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាក្នុងការបង់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្សក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដោយពុំកំណត់ថាប្រាក់បៀវត្សបានបើកឱ្យនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬនៅបរទេសឡើយ ។ ក្នុងករណីមិនបានកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធលើប្រាក់បៀវត្ស និយោជកត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះច្បាប់នេះទោះបីជាប្រាក់ពន្ធត្រូវបានបង់ដោយនិយោជិតរួចហើយក្តី ។

៥

ប្រាក់ពន្ធកាត់ទុកដែលទាក់ទងដល់ការបើកប្រាក់បៀវត្សធ្វើឡើងក្នុងខែណាមួយ ត្រូវបង់យ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃទី១៥ នៃខែបន្ទាប់ ជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅទីកន្លែងនៃលំនៅដ្ឋាន ឬគ្រឹះស្ថានជាគោលដើមនៃអ្នកទទួលភារៈកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធនេះ ។

៦

មាត្រា ៥៣.- ប្រាក់ពន្ធកាត់ទុកដែលទាក់ទងដល់ការបើកប្រាក់បៀវត្សធ្វើឡើងក្នុងខែណាមួយ ត្រូវបង់យ៉ាងយឺតបំផុតនៅថ្ងៃទី១៥ នៃខែបន្ទាប់ ជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនៅទីកន្លែងនៃលំនៅដ្ឋាន ឬគ្រឹះស្ថានជាគោលដើមនៃអ្នកទទួលភារៈកាត់ទុកប្រាក់ពន្ធនេះ ។

៧

គ្រប់និយោជកដែលបើកប្រាក់បៀវត្សត្រូវជាប់ពន្ធ ត្រូវទទួលបំពេញភារកិច្ច ៖

៨

មាត្រា ៥៤.- ម្ចាស់ទីកន្លែងលំនៅដ្ឋានបុគ្គលដែលទាក់ទងនឹងការបង់ពន្ធនេះ ត្រូវ

១- កាត់ទុកប្រាក់ពន្ធមុនពេលបើកប្រាក់បៀវត្ស រយៈពេល ១០ ថ្ងៃ គ្រប់ខែ ។

២- រាយការណ៍ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និង និយោជិតអំពីស្ថានភាពប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុក ។

៣- កាន់កាប់និងថែរក្សាបញ្ជីកដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៩

ជំពូកទី៣

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៥៥.-

ចាប់តាំងពីថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៨ តទៅនឹងត្រូវបានបង្កើតអាករលើតម្លៃបន្ថែម ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ថវិការដ្ឋ។

មាត្រា ៥៦.-

សម្រាប់គោលដៅនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ៖

- ១- ពាក្យ «ទំនិញ» សំដៅដល់ទ្រព្យចិ ក្រៅពីដីធ្លីនិងប្រាក់កាស ។
- ២- ពាក្យ «សេវា» សំដៅដល់ការផ្តល់អ្វីមួយដែលមានតម្លៃក្រៅពីទំនិញដីធ្លីនិងប្រាក់កាស។
- ៣- ពាក្យ «ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ» សំដៅដល់ការផ្តល់សិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្នុង ឋានៈជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទំនិញ ទោះបីមានសំណងឬគ្មានសំណងក្តី ។ ការផ្គត់ផ្គង់សេវាបន្ទាប់បន្សំ ដែលទាក់ទិននឹងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ត្រូវចាត់ទុកដូចជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ។
- ៤- ពាក្យ «ការផ្គត់ផ្គង់សេវា» សំដៅដល់ការផ្គត់ផ្គង់ ដែលមិនមែនជាការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញ ដីធ្លី ឬ ប្រាក់កាស ដែលធ្វើឡើងដើម្បីទទួលបានសំណងអ្វីមួយ ។ ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញបន្ទាប់ បន្សំដែលទាក់ទិននឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវាត្រូវចាត់ទុកដូចជាការផ្គត់ផ្គង់សេវា ។
- ៥- ពាក្យ «បុគ្គល» សំដៅដល់បុគ្គលឬក្រុមបុគ្គលដែលធ្វើអាជីវកម្ម ហើយនិងបុគ្គល ណាមួយទៀត ដែលទាក់ទិនជាមួយបុគ្គលនោះ ។
- ៦- ពាក្យ «ទាក់ទិន» ចំពោះបុគ្គលណាមួយ មានន័យថា ៖
  - ក. បុគ្គលណាមួយដែលមានកម្មសិទ្ធិចាប់ពី ២០ភាគរយ ឡើងទៅលើតម្លៃឬសិទ្ធិ បោះឆ្នោតនៃភាគកម្មនៅក្នុងដើមទុនផ្ទាល់នៃបុគ្គលដែលលើកយកមកពិចារណា
  - ខ. មានការគ្រប់គ្រងរួមគ្នាឬមាននាយករួមគ្នាជាមួយបុគ្គល
  - គ. ជាសមាជិកគ្រួសារឬជាសហព័ទ្ធជាសមាជិកក្រុមគ្រួសារនៃសហព័ទ្ធរបស់បុគ្គល

ឃ. បានទិញចាប់ពី ៣០ភាគរយ ឡើងទៅ នៃធាតុចេតុសរុបរបស់បុគ្គល ក្នុង រយៈពេលបីខែបន្តបន្ទាប់ ។

៧- ពាក្យ «អាករ» ក្នុងជំពូកនេះ សំដៅដល់អាករលើតម្លៃបន្ថែម ។

មាត្រា ៥៧.-

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ មានដូចតទៅ :

១- សេវាប្រៃសណីយ៍សាធារណៈ ។

២- សេវារបស់មន្ទីរពេទ្យនិងគ្លីនិក សេវាខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្ធសាស្ត្រនិងការលក់ ទំនិញបន្ទាប់បន្សំខាងវេជ្ជសាស្ត្រនិងទន្ធសាស្ត្រ ដែលទាក់ទិននឹងការបំពេញសេវាទាំងនេះ ។

៣- សេវាដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរដោយប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈដែលជាកម្មសិទ្ធិទាំង ស្រុងរបស់រដ្ឋ ។

៤- សេវាធានារ៉ាប់រង ។

៥- សេវាជាមូលដ្ឋានខាងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៦- ការនាំចូលសំភារៈប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដែលរួចពន្ធតយ ក្នុងកំរិតតម្លៃដែលត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៧- សកម្មភាពមិនស្វែងរកចំណេញ ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដែលបាន ទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៥៨.-

ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករចំពោះបេសកកម្មទូតនិងអង្គការអន្តរជាតិ ត្រូវបានកំណត់ដូច តទៅ :

១- ការនាំចូលនូវទំនិញសម្រាប់ឬដោយបេសកកម្មទូតនិងក្នុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរ ជាតិនិងទិភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋាភិបាលនានា សម្រាប់យកមកប្រើនៅក្នុង ការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់ខ្លួន ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ។ ការផ្គត់ផ្គង់មិន ជាប់អាករត្រូវបានផ្តល់ឱ្យតែក្នុងករណីមានការបញ្ជាក់ អំពីប្រធានបេសកកម្មជូននាយកដ្ឋានពន្ធ ជាថា ទំនិញទាំងនោះបាននាំចូលមកសម្រាប់គោលដៅនៃការប្រើប្រាស់ខាងលើនេះមែន ។

ន ម
ប ។
រ ង
ន ្យ
ព ្យ
ប ៀ
ល
ទ ្រ
ប

២- ការនាំចូលទំនិញសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលិកផ្លូវការ នៃបេសកកម្មឬ អង្គការ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ថាជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ចំពោះតែមុខទំនិញទាំងឡាយ ដែលមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីរាយមុខទំនិញ ដែលកំណត់ដោយប្រកាស របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៣- ការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករនៅក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវឈរលើគោលការណ៍បដិការវាង រដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ ។

ផ្នែកទី២

គោលការណ៍ទូទៅនៃអាករលើតម្លៃបន្ថែម

មាត្រា ៥៩.-

បុគ្គលជាប់អាករ សំដៅដល់បុគ្គលដែលត្រូវជាប់ពន្ធតាមរបបពិត ហើយដែលធ្វើការ ផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦០ នៃច្បាប់នេះ ។

បុគ្គលដែលជាប់ពន្ធតាមរបបបំព្រួញ អាចស្នើសុំឱ្យចាត់ទុកជាបុគ្គលជាប់អាករបាន ។ លក្ខខ័ណ្ឌនិងនីតិវិធីសម្រាប់ការស្នើសុំនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

សម្រាប់គោលដៅនៃជំពូកនេះ និយោជិតមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបុគ្គលជាប់អាករទេ ចំពោះសកម្មភាពដែលបានបំពេញក្នុងឋានៈជានិយោជិត ។

មាត្រា ៦០.-

លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិផ្ទុយ នៅក្នុងជំពូកនេះ ពាក្យ «ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ» សំដៅដល់ :

- ១. ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ២. ការដកយកទំនិញមកប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនដោយបុគ្គលជាប់អាករ
- ៣. ការផ្តល់ជាអំណោយឬការផ្គត់ផ្គង់ក្រោមតម្លៃពិតនូវទំនិញសេវាដោយបុគ្គលជាប់អាករ
- ៤. ការនាំចូលទំនិញមកក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យតយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ វិធាន និងនីតិវិធីសម្រាប់ការអនុវត្តមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៦១.-

តម្លៃជាប់អាគារត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- តម្លៃជាប់អាគារនៃការផ្គត់ផ្គង់ គឺជាតម្លៃទំនិញប្រើសេវា ដែលអ្នកលក់យកពីអ្នកទិញ ។ តម្លៃជាប់អាគាររួមមានបន្ទុកដឹកជញ្ជូន ហើយនឹងខ្ទង់ដទៃទៀត ដែលត្រូវទូទាត់ឱ្យអ្នកលក់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់នោះ រួមបញ្ចូលទាំងអាគារពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន លើកលែងតែអាគារលើតម្លៃបន្ថែម ។ នីតិវិធីសម្រាប់ធ្វើការកែតម្រូវតម្លៃជាប់អាគារនៅពេលផ្គត់ផ្គង់ ឬ ក្រោយពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

២- ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាគារជាសំណងអីមួយក្រៅពីប្រាក់កាស ដើម្បីជាជម្រើសប្រយោជន៍ផ្ទាល់ឬប្រយោជន៍ដល់អ្នកលក់ សំណងនោះត្រូវគិតបញ្ចូលក្នុងតម្លៃជាប់អាគារតាមតម្លៃទំនិញ ។

៣- តម្លៃជាប់អាគាររបស់ទំនិញចូលរួម គឺជាតម្លៃធម្មតារួមបញ្ចូលទាំងតម្លៃធានារ៉ាប់រង និងដឹកជញ្ជូនដោយប្រើប្រាស់នូវតម្លៃនិងអាគារពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន ។ បើសិនជាតម្លៃតម្លៃកែតម្រូវនេះទេ ត្រូវកំណត់យកតាមតម្លៃទំនិញ ។

៤- បើសិនជាតម្លៃជាប់អាគាររបស់ទំនិញប្រើសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់មិនកំណត់ឱ្យពិតទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់ចេញនូវតម្លៃមួយសម្រាប់ទំនិញប្រើសេវា ហើយតម្លៃនោះត្រូវចាត់ទុកជាតម្លៃត្រឹមត្រូវ រហូតដល់ពេលមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ផ្សេងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានយល់ព្រមផង ។

៥- តម្លៃជាប់អាគារនៃទំនិញប្រើរួចហើយ ដែលបុគ្គលជាប់អាគារបានទិញពីអ្នកប្រើប្រាស់ដើម្បីលក់ជាប្រចាំឬលក់ជំនួសមុខឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ គឺជាចំនួនលំអៀងរវាងថ្លៃលក់និងថ្លៃទិញ ឬប្រាក់កម្រៃដែលបានមកពីការលក់ទំនិញនោះ ។

មាត្រា ៦២.-

ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អាគារលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់នៅពេលផ្គត់ផ្គង់ ។

១
=
រដ្ឋ
ករ
ស
១២
ការ
។
និង
ទេ
រាជ
អាគារ
រាជ

២- ពេលផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា គឺជាពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រឬជាពេលដែលអ្នកលក់បានចេញវិក្កយបត្រ ប្រសិនបើវិក្កយបត្រនោះត្រូវបានចេញមុនពេលដែលអ្នកលក់ត្រូវចេញវិក្កយបត្រ ។

៣- វិក្កយបត្រអាចរលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវចេញយ៉ាងយឺតបំផុតពីថ្ងៃក្រោយការបញ្ជូនទំនិញ ឬ ការបំពេញសេវាឬក្រោយការទូទាត់ក្នុងករណីដែលការទូទាត់ ធ្វើឡើងមុនការបញ្ជូនទំនិញ ឬការបំពេញសេវា ។ ប្រសិនបើការបញ្ជូនទំនិញពុំមានវិក្កយបត្រភ្ជាប់ជាមួយទេ ត្រូវមានភ្ជាប់ឯកសារបញ្ជូនទំនិញដែលបានកត់ត្រាត្រឹមត្រូវទិន្នន័យរដ្ឋបញ្ជូនទំនិញ ។

៤- ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញឬសេវា ដែលធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់ដែលមានការទូទាត់ច្រើនលើក ពេលផ្គត់ផ្គង់ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

៥- ចំពោះការនាំចូលទំនិញ ពេលផ្គត់ផ្គង់គឺជាពេលដែលអ្នកនាំចូលដាក់លិខិតប្រកាសជូនជាអាជ្ញាធរគយ ទៅតាមពេលការណ៍ជាធរមាន ។

មាត្រា ៦៣.-

ទីកន្លែងផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖

១- ការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាទំនិញនោះត្រូវបានប្រគល់ឱ្យ ទោះមានលក្ខណៈជាការផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់ឬសិទ្ធិចាត់ចែងក្តី នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ចំពោះករណីដែលការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវមានការដឹកជញ្ជូន ការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺបើសិនជាទំនិញស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅពេលដែលការដឹកជញ្ជូនត្រូវបានចាប់ផ្តើម ។

២- ការផ្គត់ផ្គង់សេវាត្រូវចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាសេវានោះបានបំពេញនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយឡែកតែ ៖

- ក. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទងនឹងអចលនទ្រព្យ ត្រូវកំណត់ថាសេវានោះបានធ្វើឡើងនៅទីកន្លែងដែលទ្រព្យនោះស្ថិតនៅ
- ខ. ការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់ទាក់ទងនឹងការដឹកជញ្ជូន ត្រូវកំណត់ថាសេវានោះបានធ្វើឡើង នៅទីកន្លែងនៃការដឹកជញ្ជូននោះ ។

៣- ទំនិញត្រូវចាត់ទុកថាបាននាំចូលមកក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បើសិនជាទំនិញនោះត្រូវបាននាំចូលមកក្នុងតំបន់ត្រួតពិនិត្យគយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ផ្នែកទី៣

វេទនាសេវា និងការកំណត់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៦៤.-

អត្រាអាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១០ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករនៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករទីមួយៗនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

២- អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ០ ភាគរយ លើតម្លៃជាប់អាករ នៃការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករទីមួយៗចំពោះទំនិញនាំចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយនិងការផ្គត់ផ្គង់សេវាជាប់អាករ ដែលបានបំពេញនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦៣ នៃច្បាប់នេះ ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចប្រើប្រាស់ឯកសារមួយចំនួន ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមានការនាំចេញជាក់ស្តែងមែន ក្នុងនោះមានជាអាទិ៍ សេចក្តីបញ្ជាក់ការនាំចេញរបស់ទីបាត់ការគយនិងរដ្ឋាករឯកសារនាំចូលរបស់ប្រទេសនាំចូល លិខិតឥណទានបានប្រើប្រាស់និងការទូទាត់ដែលធនាគារក្នុងស្រុកបានទទួល ។

មាត្រា ៦៥.-

ឥណទានអាករលើធាតុចូលនិងការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- ប្រាក់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើទំនិញនិងសេវា សម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មដែលបុគ្គលជាប់អាករម្នាក់ទៀតបានផ្គត់ផ្គង់ឱ្យប្រាក់អាករ ដែលបានបង់ដោយបុគ្គលជាប់អាករក្នុងឋានៈជាអ្នកនាំចូលលើទំនិញ ឬសេវានាំចូលសំរាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនត្រូវក្លាយជាឥណទានអាករលើធាតុចូលសំរាប់កាត់កងចេញពីអាករលើធាតុចេញ ។ ធាតុចូលមានន័យថា ទំនិញឬសេវាដែលបានទិញចូល ហើយធាតុចេញមានន័យថា ទំនិញឬសេវាដែលបានលក់ចេញ ។

២- ក្នុងករណីទទួលបានការអនុញ្ញាត ប្រើប្រាស់មួយណាមួយក្នុងចំណោម
អាករ មួយចំណែកទៀតជាការផ្គត់ផ្គង់មិនជាប់អាករ ឥណទានអាករត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយតែ
ចំពោះ កំណត់ ដែលបានប្រើប្រាស់ជាការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករ ។

មាត្រា ៦៦.-

ប្រាក់អាករត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- អាករដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបានកំណត់ជាបំណុលចំពោះ
រដ្ឋបាលពន្ធដារ ។
- ២- ប្រាក់អាករត្រូវបង់ជូនរដ្ឋ ស្មើនឹង ប្រាក់អាករលើធាតុគុណតាមអត្រាក្នុង
មាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ដកឥណទានអាករលើធាតុគុណដែលបានអនុញ្ញាតសរុបក្នុងខែជាមួយគ្នា ។

មាត្រា ៦៧.-

ក្នុងករណីអចលកម្មប្រើនៃអាជីវកម្មណាមួយដែលទទួលបានឥណទានអាករ ដូចក្នុង
មាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវឈប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់បុគ្គលជាប់អាករ ទ្រព្យនោះត្រូវ
ចាត់ទុកថាបានលក់និងត្រូវជាប់អាករតាមតំលៃទីផ្សារនៅពេលឈប់ប្រើការនោះ ។

មាត្រា ៦៨.-

សំណើសុំឥណទានអាករលើធាតុគុណ ត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ :

- ១- វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដែលបានធ្វើឡើងស្របតាមមាត្រា ៧៨នៃច្បាប់នេះ។
- ២- ប្រតិវេទន៍តយសម្រាប់ការនាំចូល ដែលអាជ្ញាធរតយបានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ។ ប្រតិ-
វេទន៍នោះត្រូវមានចុះឈ្មោះបុគ្គលជាប់អាករ ដែលជាអ្នកទទួលទំនិញឬជាអ្នកនាំចូល និងព័ត៌មាន
ប្រាកដអាករដែលបានបង់នៅពេលនាំចូល ។

មាត្រា ៦៩.-

អាករលើធាតុគុណដែលមិនអនុញ្ញាតដោយប្រើឥណទាន រួមមានប្រាក់អាករដែល
បុគ្គលជាប់អាករបានបង់លើការចំណាយទទួលភ្ញៀវកំសាន្តឬសំណើហែ ការទិញថយន្តឬការ
ទិញផលិតផលគេលសីលាមួយចំនួន ។

ផ្នែកទី៤

ការបង់ប្រាក់អាករ

មាត្រា ៧០ .-

លើសិទ្ធិប្រកាសអាករលើតម្លៃបន្ថែមសម្រាប់ខែណាមួយ ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋាភិបាលសារពើពន្ធ យ៉ាងយឺតក្រើមថ្ងៃទី ២០ នៃខែបន្ទាប់ ហើយត្រូវបង់ប្រាក់អាករទៅតាមចំនួនដែលបាន ប្រកាសនៅ ពេលដាក់លើទឹកប្រកាសនោះ ។

មាត្រា ៧១ .-

បើសិនជាអាករលើបញ្ចុះចូលដែលបុគ្គលជាប់អាករបានបង់តាមមាត្រា ៦៤ នៃច្បាប់នេះ មានចំនួនខ្ពស់ជាងអាករលើបញ្ចុះចូលដែលបុគ្គលនោះប្រមូលសម្រាប់ខែណាមួយ :

- ១- ចំនួនលើសត្រូវប្រើជាឥណទានអាករចំពោះប្រាក់អាករលើតម្លៃបន្ថែមដែលបុគ្គលនៅ ជំពាក់ខែកន្លងទៅ ។
- ២- ចំនួនលើសដែលនៅសល់ទៅនោះ ត្រូវដាក់ទុកជាឥណទានអាករលើបញ្ចុះចូលនៃ មាត្រា៦៥ នៃច្បាប់នេះ សម្រាប់ខែបន្ទាប់ ។

មាត្រា ៧២ .-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចបង្វិលសងនូវឥណទានអាករលើបញ្ចុះចូលលើសប្រចាំខែ តាមការ ស្នើសុំរបស់បុគ្គលជាប់អាករដែលមានសកម្មភាពនាំចេញជាសំខាន់ ប្រសិនបើបុគ្គលនោះបាន បង្ហាញឯកសារបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ក្នុងការនាំចេញ ហើយនិងបានប្រតិបត្តិស្របត្រូវនូវកាតព្វកិច្ច កាន់បញ្ជីកានិងឯកសារគ្រប់គ្រងទៀត ។

មាត្រា ៧៣ .-

បើសិនជាបុគ្គលជាប់អាករមានឥណទានអាករលើបញ្ចុះចូលលើសចាប់ពី ៣ ខែឡើងទៅ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលសងប្រាក់អាករនៅដំណាច់ខែទី៣ ឬ នៅក្នុងខែណាមួយជាបន្ត មកទៀត បើម្យ៉ាងណាក៏ដោយមានតម្លៃអនុវត្តសម្រាប់ខែណាមួយ ពាក្យសុំត្រូវដាក់ស្នើក្នុងរយៈពេល ២០ថ្ងៃក្រោយដំណាច់ខែទាំងនោះ ។

មាត្រា ៧៤ .-

បេសកកម្មទូតក្នុងស៊ុលបរទេស អង្គការអន្តរជាតិឬទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការបច្ចេក ទេសសម្រាប់រដ្ឋាភិបាលនានា អាចដាក់ពាក្យសុំបង្វិលសងប្រាក់អាករលើទំនិញដែលបានទិញនៅ

ក្នុងស្រុក ដែលនឹងមានចុះនៅក្នុងបញ្ជីរាយមុខទំនិញកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។ ការបង្កើលសងប្រាក់អាករអាចអនុវត្តទៅបានតែក្នុងករណីមានការបញ្ជាក់ អំពីប្រធានបេសកកម្មជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធថា ទំនិញត្រូវបានទិញមកសម្រាប់យកទៅប្រើប្រាស់នៅក្នុងការបំពេញមុខងារជាផ្លូវការរបស់អង្គភាពសាមី ។

មាត្រា ៧៥ .-

ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រមូលនិងការបង់អាករ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- បុគ្គលជាប់អាករ ឬអ្នកនាំចូលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់អាករ ដែលកំណត់ដោយមាត្រា ៦៤ នៃច្បាប់នេះ លើរាល់ការផ្គត់ផ្គង់ជាប់អាករដែលបុគ្គលជាប់អាករ ឬ អ្នកនាំចូលបានអនុវត្ត ។
- ២- លក្ខខណ្ឌពិសេសបញ្ជាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកទិញ ចំពោះប្រាក់អាករ ក្នុងករណីដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់គ្មានធ្វើអាជីវកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬក្នុងករណី ដែលមានឧបសគ្គផ្សេងទៀតដល់ការប្រមូលប្រាក់អាករអំពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។
- ៣- បុគ្គលណាមួយដែលបានធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវា ក្នុងនាមម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ និងមិនមែនក្នុងឋានៈជានិយោជិតរបស់គេទេនោះ ហើយដែលមានការគ្រប់គ្រងលើការផ្គត់ផ្គង់ត្រូវចាត់ទុកថាជាបុគ្គលជាប់អាករសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់នោះ ។

ផ្នែកទី ៥

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅរដ្ឋបាល

មាត្រា ៧៦ .-

គោលការណ៍ស្តីពីការចុះបញ្ជី ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

- ១- បុគ្គលជាប់អាករដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៩ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជីសំរាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមអោយបានស្រេចចាប់ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃដែលបុគ្គលនោះក្លាយជាបុគ្គលជាប់អាករ ។ វិធាននិងនីតិវិធីសំរាប់ការចុះបញ្ជីនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។
- ២- ចំពោះបុគ្គលដែលមានការគំរូរអោយធ្វើការចុះបញ្ជី ហើយដែលមិនបានធ្វើការចុះបញ្ជីនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការចុះបញ្ជី បុគ្គលនោះចាប់តាំងពីពេលដែល បុគ្គលនោះមកធ្វើការចុះបញ្ជី ។ បុគ្គលដែលត្រូវបានចុះបញ្ជី តាមបែបនេះ ។ ត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះ

ប្រាក់អាករទាំងអស់ ក្នុងមាត្រា៦៤ នៃច្បាប់នេះ ចាប់តាំងពីកាលបរិច្ឆេទដែលបុគ្គលនោះត្រូវមក ធ្វើការចុះបញ្ជី ។

៣- បើសិនជាបុគ្គលជាប់អាករណាមួយដែលបានចុះបញ្ជីតាមមាត្រានេះ យល់ឃើញ ថាខ្លួនមិនត្រូវជាបុគ្គលជាប់អាករសំរាប់ឆ្នាំចន្លោះនិងឆ្នាំបន្ទាប់ទេ បុគ្គលនោះអាចដាក់ពាក្យសុំលុប ការចុះបញ្ជីវិញ ។

៤- សំរាប់ក្រុមបុគ្គលទាក់ទិន ២ នាក់ ឬច្រើននាក់ ដែលក្នុងនោះបុគ្គលម្នាក់ឬច្រើន នាក់ មិនមែនជាបុគ្គលជាប់អាករទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចាត់ទុកបុគ្គលជាប់អាករណា មួយថាបានចុះបញ្ជីសំរាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទិនទាំងមូលឬភាគណាមួយ ។ បើសិនជាក្លាន បុគ្គលទាក់ទិនណាម្នាក់ជាបុគ្គលជាប់អាករទេនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចចុះបញ្ជីនូវបុគ្គលក្នុង ក្រុម ម្នាក់ឬច្រើននាក់ សំរាប់សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាក់ទិនទាំងមូលឬភាគណាមួយ ។

៥- សំរាប់គោលដៅនៃការចុះបញ្ជីនិងដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផង ចំពោះបុគ្គលជាប់អាករមួយក្រុមដែលជាប់ទាក់ទិនគ្នាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥៦ នៃច្បាប់នេះសកម្ម ភាពរបស់សមាជិកនានានៅក្នុងក្រុមអាចចាត់ទុកជា សកម្មភាពរបស់សមាជិកជ្រើសតាំងតែម្នាក់ ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងករណីនេះសមាជិកម្នាក់ៗនៅក្នុងក្រុមត្រូវមានការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នានិងយ៉ាង ចេញលេញចំពោះការប្រតិបត្តិតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃជំពូកនេះ ។

មាត្រា ៧៧:

គោលការណ៍ ស្តីពីវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

១- បុគ្គលជាប់អាករដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវចេញវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែមដែល មានចុះលេខរៀងត្រឹមត្រូវអោយទៅអ្នកទិញ ។

២- វិក្កយបត្រដែលកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ បានតម្រូវឡើងសំរាប់ការផ្គត់ផ្គង់ណាមួយ ត្រូវដាក់ចំណងជើងថា « វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម » ហើយត្រូវមានចុះនិទ្ទេសដូចតទៅ :

- ក- ឈ្មោះនិងលេខចុះបញ្ជីរបស់អ្នកលក់
- ខ- កាលបរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រ
- គ- ឈ្មោះរបស់អ្នកទិញឬរបស់និយោជិតឬភ្នាក់ងាររបស់អ្នកទិញ
- ឃ- បរិមាណ សេចក្តីបរិយាយនិងថ្លៃលក់ ទំនិញឬសេវា
- ង- តម្លៃសរុបដែលមិនទាន់គិតអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន ហើយនិងអាករលើតម្លៃបន្ថែម ។

៥- តម្លៃជាបណ្តោះអាសន្ន បើសិនជាខុសគ្នាពីចំនួនទឹកប្រាក់នៅក្នុងវាក្យប្រកាស
នៃ កថាខ័ណ្ឌនេះ

៨- ប្រាក់អាករត្រូវបង់

៨- កាលបរិច្ឆេទនៃការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញសេវា បើសិនជាខុសគ្នាពីកាលបរិច្ឆេទ
ចេញវិក្កយបត្រ ។

៣- បុគ្គលទាំងឡាយមិនអាចចេញវិក្កយបត្រ ឬឯកសារផ្សេងទៀតបញ្ជាក់នូវទឹកប្រាក់
ណាមួយថាជាប្រាក់អាករលើការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញសេវាបានទេ លើកលែងតែបុគ្គលនោះជាបុគ្គល
ជាប់អាករបានចុះបញ្ជីស្របតាមមាត្រា៧៧ នៃច្បាប់នេះ ហើយទំនិញសេវាផ្គត់ផ្គង់ គឺជាទំនិញ
សេវាជាប់អាករ ។

៤- ក្រៅអំពីទោសទណ្ឌដទៃទៀត បើសិនជាវិក្កយបត្រណាមួយត្រូវបានប្រកាសអះអាង
ដោយក្នុងបន្ទុកជាវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ហើយវិក្កយបត្រនោះបានបញ្ជាក់ ថាមានទឹក
ប្រាក់អាករមួយចំនួនត្រូវបង់ បុគ្គលអ្នកចេញវិក្កយបត្រត្រូវបង់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល
ប្រាំពីរខែក្រោយកាល បរិច្ឆេទចេញវិក្កយបត្រនូវទឹកប្រាក់ ដែលបានចុះលើវិក្កយបត្រនោះ នោះ
បីជាទឹកប្រាក់អាករត្រូវបង់មែនឬមិនមែនក្តី ។

៥- ក្នុងករណីមានការលក់រាយដែលក្នុងនោះការលក់ភាគច្រើនមិនបានធ្វើជាមួយបុគ្គល
ជាប់អាករវិក្កយបត្រដែលស្តីដោយកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានទុកថាបានបំពេញគ្រប់គ្រាន់
បើសិនជាអ្នកលក់បានផ្តល់បង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់លំអិតសំរាប់បញ្ជីបេឡាប៊ុក ឯកសារផ្សេងទៀត
ដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

៦- ចំពោះការនាំចូលប្រតិវេទន៍តួយ ដែលបានបំពេញត្រឹមត្រូវនិងដែលមានសេចក្តី
បញ្ជាក់អំពីការបង់ប្រាក់អាករ ត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារត្រួតពិនិត្យដើម្បីកំណត់លក្ខណៈអាចទទួល
បាននូវឥណទានអាករ ។

មាត្រា ៧៨:

ការមិនបានចេញវិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម ត្រូវរងទោសទណ្ឌដូចតទៅ :

១- ក្រៅអំពីទោសទណ្ឌដទៃទៀត បើសិនជាបុគ្គលណាមួយបានឃើញជាលើកទី២
ថា គ្រឹះស្ថានណាមួយរបស់បុគ្គលជាប់អាករ មិនបានចេញវិក្កយបត្រតាមការតម្រូវនោះ រដ្ឋបាល
សារពើពន្ធអាចបិទគ្រឹះស្ថាននោះក្នុងរយៈពេលមានកំណត់មួយ ដែលមិនលើសពីប្រាំពីរខែ ។

២-បើសិនជាគ្រឹះស្ថានណាមួយ ដែលធ្លាប់ត្រូវបានបិទដួងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ នៅតែប្រព្រឹត្តបទល្មើសបែបនោះជាថ្មីទៀត គ្រឹះស្ថាននោះអាចត្រូវបានបិទជាថ្មីទៀត ក្នុងរយៈពេល មានកំណត់មួយដែលមិនលើសពីប្រាំពីរថ្ងៃ ។

មាត្រា ៧៩:

គោលការណ៍ស្តីពីបញ្ជីកំណត់ត្រាព័ត៌មាន សំរាប់អាករលើតម្លៃបន្ថែមត្រូវបានកំណត់ ដូចតទៅ :

១- សំរាប់គោលដៅបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយក្នុងជំពូកនេះ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវរក្សាទុក នូវច្បាប់ចម្លងវិក្កយបត្រទាំងអស់ដែលបានធ្វើចេញនិងវិក្កយបត្រទាំងអស់ដែលបានទទួល ។

២- បុគ្គលជាប់អាករត្រូវកត់ត្រានិងរក្សាទុកអោយបានត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជី កំណត់ត្រានៃ រាល់កិច្ចការជំនួញដែលបានធ្វើ ហើយត្រូវមានគណនីតាមដានទឹកប្រាក់អាករដែលបានប្រមូលលើ ការលក់និងទឹកប្រាក់អាករដែលបានបង់លើការទិញនានាបស់ខ្លួន ព្រមទាំងសេចក្តីកែតម្រូវផ្សេងៗ លើតម្លៃលក់ ឬ ទឹកប្រាក់អាករ ទៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- កិច្ចការដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើប្រចាំថ្ងៃ ហើយត្រូវធ្វើការ បូកសរុប និងគណនាសមតុល្យនៅដំណាច់ខែនីមួយៗ ។ បុគ្គលជាប់អាករត្រូវធ្វើជារៀងរាល់ខែ នូវសម្រង់អាករលើតម្លៃបន្ថែមទៅតាមបែបបទកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៤- វិក្កយបត្រ កំណត់ត្រានិងឯកសារផ្សេងទៀត ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងអាករនេះត្រូវ រក្សាទុកតាមលំដាប់ថ្ងៃខែ តាមបែបបទនិងទីកន្លែងរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ក្នុងរយៈពេល១០ ឆ្នាំយ៉ាងតិចក្រោយការបញ្ចប់កិច្ចការជំនួញចុងក្រោយបំផុត ដែលជាប់ទាក់ទងនឹងឯកសារទាំងនេះ។

៥- ឯកសារនិងកំណត់ត្រាទាំងអស់ដែលត្រូវរក្សាទុកតាមមាត្រានេះ ហើយនិងឯកសារ និងកំណត់ត្រាផ្សេងទៀត ដែលទាក់ទងនឹងអាជីវកម្មរបស់បុគ្គល ត្រូវផ្តល់អោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ត្រួតពិនិត្យនៅពេលមានសំណើ ។

មាត្រា ៨០:

បទប្បញ្ញត្តិនានានៃជំពូកនេះ ដែលទាក់ទងនឹងការនាំចូលត្រូវគ្រប់គ្រងដោយទីបាត់ ការតយ និង រដ្ឋាករទៅតាមបែបបទដែលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨១:

វិធាននៃការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :

ក
រ
ធ្វើ
ន
រ
ង

១- ចំពោះបុគ្គលទើបបានចុះបញ្ជីហើយនៅថ្ងៃចុះបញ្ជីនោះ មានស្តុកទំនិញដែលបានបង់អាករលើតម្លៃបន្ថែមឬអាករលើតម្លៃបញ្ចូលហើយរបស់បុគ្គលនោះអាចដាក់ព្យួរសុំអោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករចំពោះប្រាក់អាករដែលបានបង់លើស្តុកទំនិញនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានត្រួតពិនិត្យឃើញថា វិភាគប្រែប្រួលច្បាប់ចម្លង នៃប្រតិទិនតម្លៃរបស់ទំនិញទាំងនោះមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ ។

២- បើមានការឯកភាពចំពោះលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនៃឯកសារទាំងនោះហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុញ្ញាតនូវឥណទានអាករ ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់ដែលបានធ្វើក្នុងអំឡុង៦០ថ្ងៃ មុនថ្ងៃចុះបញ្ជី ឬមុនថ្ងៃដែលច្បាប់នេះចូលជាធរមាន។ ឥណទានអាករនេះអាចទៅប្រើក្នុងប្រកាសសារពើពន្ធទាំងឡាយសម្រាប់អាករនេះ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ជំពូកទី៤

វិសោធនកម្មលើច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ ១៩៩៤

ទិសដៅច្បាប់ស្តីពីការកែប្រែនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥

ផ្នែកទី១

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែប្រែនៃការពិសេសលើទំនិញមួយចំនួន

មកដោះស្រាយការពិសេសលើទំនិញនៃសេវាមួយចំនួន

យោងតាមរដ្ឋប្បវេណីលេខ ៧២ ច្បាប់ស្តីពី ៧៧១ ខែ កញ្ញា ១៩៧៥ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

មាត្រា ៨៥ .- ហិរញ្ញវត្ថុនៃសេវាមួយចំនួន គឺ ៧៧ កម្រិតមួយចំនួននៃទំនិញ ចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសអោយប្រើច្បាប់នេះ អាករពិសេសលើទំនិញមួយចំនួននៃច្បាប់ ស្តីពី

ការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ១៩៩៥ ដែលប្រកាសអោយប្រើដោយព្រះរាជ

ក្រមលេខ ៨៧/រកម/០៩៩៥/០១ ចុះថ្ងៃទី០១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៥ ត្រូវហៅថា អាករ ពិសេស

លើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន វិញ ហើយមត្រាមួយចំនួនត្រូវបានធ្វើសោធនកម្ម ដូចមានចែង

ក្នុងជំពូកនេះ ។

រ
រ
រ

យោងតាមរដ្ឋប្បវេណីលេខ ៧២ ច្បាប់ស្តីពី ៧៧១ ខែ កញ្ញា ១៩៧៥ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

មាត្រា ១៨ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែដូចតទៅ :

- ៣០ភាគរយ សម្រាប់រថយន្តដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយ លេខសំគាល់ ៨៧.០៣ ដែលមានស៊ីឡាំងជ្រៅជាង ២.០០០ CC ព្រមទាំងគ្រឿងបន្លាស់សំរាប់ប្រភេទរថយន្តទាំងនេះ :

- ២០ភាគរយ សម្រាប់ផលិតផលតេលសិលា និងរថយន្ត ដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាង ពន្ធគយលេខសំគាល់ ៨៧.០៣ ដែលមានស៊ីឡាំងជ្រៅ ២.០០០CC ចុះក្រោម ព្រមទាំងគ្រឿង បន្លាស់សំរាប់ប្រភេទរថយន្តទាំងនេះ :

១០ភាគរយ សំរាប់ភេសជ្ជៈ បារីគ្រប់ប្រភេទ សណ្ឋាគារនិងសេវាលំហែកំសាន្តផ្សេងៗ ព្រម ទាំងយានយន្តគ្រប់ប្រភេទនិងគ្រឿងបន្លាស់ ដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយ លេខសំគាល់ ៨៧-០២-៨៧០៤-២១ ដល់៨៧០៤.៩០ ៨៧០៦ ៨៧០៨ ៨៧១៤ និង ៨៧១១ ដែលមាន ស៊ីឡាំងជ្រៅចាប់ពី ១២៥CC ឡើងទៅ

- ២ភាគរយ សម្រាប់ថ្លៃលក់សំបុត្រក្នុងស្រុក លើការដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរតាមផ្លូវអាកាសពី ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅបរទេស សេវាទូរគមនាគមន៍ពីក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទៅបរទេស ។

ពាក្យ " ថ្លៃលក់កត់ត្រាក្នុងវិក្កយបត្រ " ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រា ២១ នៃច្បាប់ដូចយោង ខាងលើត្រូវបានកែប្រែជា " ថ្លៃលក់ចេញពីរោងចក្រកត់ត្រាក្នុងវិក្កយបត្រ " ។

បន្ថែមកថាខ័ណ្ឌខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២១ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

« ៣-សេវាផ្គត់ផ្គង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាគឺថ្លៃក្នុងវិក្កយបត្រនៃសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់» ។

ពាក្យ " ចំពោះទំនិញផលិត " ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ ក្នុងមាត្រា ២២ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែ " ចំពោះទំនិញផលិតនិងសេវាផ្គត់ផ្គង់ " ។

បន្ថែមកថាខ័ណ្ឌខាងក្រោមក្នុងមាត្រា ២៣ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

" ៣ -អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ចំពោះសេវាផ្គត់ផ្គង់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ។

បន្ថែមកថាខ័ណ្ឌខាងក្រោមក្នុងមាត្រា២៤ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :

" ៣-ចំពោះសេវាទូរគមនាគមន៍និងដឹកជញ្ជូន នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានបញ្ជី ដោយឡែកដែលមានចុះកាលបរិច្ឆេទនិងតម្លៃនៃសេវាដែលបានផ្គត់ផ្គង់ពីចំណុចនៅក្នុងព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជា ទៅចំណុចនៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ។

ផ្នែកទី២

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការកែតម្រូវអាករលើផលរបរ

មាត្រា ៨៦ .-

អាករលើផលរបរ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីអំពើហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ ០២ នស ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៣ ត្រូវបានកែប្រែដូចតទៅ :

- ១-លុបកថាខ័ណ្ឌ២ ក្នុងមាត្រា៣៩ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ។
- ២-ពាក្យ " តម្លៃក្រៅតយ " ក្នុងមាត្រា៤៦ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ ត្រូវបានកែប្រែជា " តម្លៃមានពន្ធគយនិងអាករពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន » ។
- ៣-បន្ថែមកថាខ័ណ្ឌខាងក្រោម ក្នុងមាត្រា៤៧ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :
 " នាយកដ្ឋានពន្ធដារអាចប្រមូលអាករលើការប្រើប្រាស់ និង អនុវត្តទោសទណ្ឌលើរាល់ទំនិញដែលដាក់លក់នៅក្នុងទីកន្លែងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលអ្នកលក់ពុំមានឯកសារបញ្ជាក់គ្រប់គ្រាន់ថាបានបង់អាករលើការប្រើប្រាស់នៅពេលនាំចូល " ។
- ៤-បន្ថែមកថាខ័ណ្ឌ ង ដូចខាងក្រោម ក្នុងមាត្រា ៤៩ នៃច្បាប់ដូចយោងខាងលើ :
 " ង - ចាប់ពីថ្ងៃទី០១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៧ តទៅ អ្នកជាប់ពន្ធទាំងអស់ត្រូវ :
 - ប្រើវិធាននៃពេលផ្គត់ផ្គង់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦២ នៃច្បាប់នេះដែលចែងអំពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ដើម្បីកំណត់កាលបរិច្ឆេទដែលអាករត្រូវត្រាយជាបំណុលរបស់អ្នកជាប់ពន្ធចំពោះរដ្ឋ ។
 - ចេញវិក្កយបត្រស្របតាមវិធាន និង នីតិវិធីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦២ នៃច្បាប់នេះដែលចែងអំពីអាករលើតម្លៃបន្ថែម ។
 - ចាត់ទុកថាបានរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងទទួលរងទោសទណ្ឌតាមមាត្រា ១៣៣ នៃច្បាប់នេះ ក្នុងករណីមិនប្រតិបត្តិតាមមាត្រា៤៩ កថាខ័ណ្ឌ ងនេះ ។
- ៥-ក្នុងច្បាប់ស្តីពីការកែតម្រូវនៃច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥ ត្រូវបន្ថែមមួយកថាខ័ណ្ឌក្នុងមាត្រា៣៣ ថា :
 ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែមករា ឆ្នាំ ១៩៩៨ តទៅ :
 - អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបពិតប្រាកដ មិនត្រូវជាប់អាករលើផលរបរទេ

- អ្នកជាប់ពន្ធតាមរបបស្មើគ្នា ត្រូវជាប់អាគារលើផលរបរតាមអត្រា ២ ភាគរយ

- មាត្រា ៤៤ មាត្រា ៤៥ មាត្រា ៤៦ មាត្រា ៤៧ និងមាត្រា ៤៨ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ឆ្នាំ ១៩៩៤ និងមាត្រា ៣៧ នៃច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ១៩៩៥ ត្រូវទុក ជានិរាករណ៍ ។

ជំពូកទី ៥

បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីសារពើពន្ធ

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ៨៧ .-

ត្រូវបានបង្កើតដោយបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ រដ្ឋសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នក ជាប់ពន្ធ និងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នីតិវិធីនៃការពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រាក់ពន្ធបានបង់ នីតិវិធី ដោះស្រាយវិវាទបទល្មើសនិងទោសទណ្ឌសារពើពន្ធ ។

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃជំពូកនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះពន្ធគ្រប់ប្រភេទ រៀបរយក្នុងតែពន្ធ ដោយឡែកណាមួយដែលមានចែងផ្សេង ។

មាត្រា ៨៨ .-

សម្រាប់គោលដៅនៃជំពូកនេះ :

- ១-ពាក្យ " ពន្ធ " មានន័យថា ពន្ធនិងអាគារទាំងឡាយ ។
- ២-ពាក្យ " បុគ្គល " មានន័យថា រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គល ។
- ៣-ពាក្យ " អ្នកជាប់ពន្ធ " មានន័យថាជាបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់ពន្ធ ។
- ៤-ពាក្យ " រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ " មានន័យថាជាអង្គការចាត់តាំងនៃនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។
- ៥-ពាក្យ " លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ " មានន័យថាជាឯកសារដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ បានតម្រូវអោយអ្នកជាប់ពន្ធប្រាក់ដារកាត់ទុក បំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុង ច្បាប់នេះ ។
- ៦-ពាក្យ " ភ្នាក់ងារកាត់ទុក " មានន័យថាជាបុគ្គលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារតម្រូវ អោយធ្វើការកាត់ទុកនិងបង់ប្រាក់ពន្ធចូលចិកាក្នុងនាមនៃតតិយជន ។

២-អ្នកជាប់ពន្ធមានភាពពិការដូចតទៅ :

ក-ចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១០១ នៃច្បាប់នេះ

ខ-ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ និងផ្តល់ព័ត៌មានតាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៨ និងមាត្រា ១០៤ នៃច្បាប់នេះ

គ-បង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

ឃ-កាន់កាប់ ថែរក្សានិងត្រូវបង្ហាញបញ្ជី លិខិតយុត្តិការនិងឯកសារផ្សេងៗដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និងមាត្រា៩៨ នៃច្បាប់នេះ

ង-បង្ហាញខ្លួនចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលមានចុះនៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៩ នៃច្បាប់នេះ

ច-បង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់បន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទ ដូចមានចែងនៅក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬ ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ និង មាត្រា ១០៧ មាត្រា ១៣០ មាត្រា១៣១ និងមាត្រា១៣២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៩២ .-

អំណាចរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានដូចខាងក្រោមនេះ :

១-កំណត់មូលដ្ឋានគិតពន្ធ លើអ្នកជាប់ពន្ធយូភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១៦ និងមាត្រា១១៧ នៃច្បាប់នេះ ។

២-តម្រូវអោយអ្នកជាប់ពន្ធយូភ្នាក់ងារកាត់ទុកបង្ហាញខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៣-កំណត់បញ្ជី ឯកសារចាំបាច់នានានិងលិខិតយុត្តិការ ដែលអ្នកជាប់ពន្ធយូភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវកាន់រក្សាទុកនិងផ្តល់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៨ និងមាត្រា ១០០ នៃច្បាប់នេះ ។

៤-ទាមទារអោយអ្នកជាប់ពន្ធ ឬតតិយជនផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទិននិងអ្នកជាប់ពន្ធយូភ្នាក់ងារកាត់ទុកដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

៥-ចូលលំនៅដ្ឋានឬគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ភ្នាក់ងារកាត់ទុកឬតតិយជន ដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១០០ នៃច្បាប់នេះ ។

៦-ទទួលបានស្ថាប័នរដ្ឋទាំងឡាយនូវព័ត៌មានស្តីពីប្តីដែលទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ ។

៧-អនុវត្តវិធានការតឹងទាបចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកនៅពេលដែលបុគ្គលនោះមិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗតាមការតម្រូវនៃច្បាប់នេះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១០៩ ដល់មាត្រា១១៥ នៃច្បាប់នេះ ។

៨-កំណត់ឡើងវិញនូវកិច្ចការជំនួញរវាងអ្នកជាប់ពន្ធទាំងឡាយដែលមានជាប់ទាក់ទង ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានកាតព្វកិច្ចដូចតទៅ :

១-ប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៣ នៃច្បាប់នេះ ។

២-រក្សាការសម្ងាត់នូវព័ត៌មាន ដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬតតិយជនបានផ្តល់អោយ ហើយផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះអោយដល់តែបុគ្គលណាដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៩៤ មាត្រា ១២៨ និង មាត្រា១៣៨ នៃច្បាប់នេះ ។

៣-ផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក សំដៅធានាអោយការអនុវត្តបានសមស្របទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៦ នៃច្បាប់នេះ ។

៤-បង្កើលសេវាវិញ ឬចាត់ជាឥណទានពន្ធ នូវប្រាក់ពន្ធដែលបង់លើស ដូចដែលមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

៥-ផ្តល់លិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធអោយអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ដូចមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១១៦ ដល់មាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ។

ន

រ

ល

ត

ន

រ

ត

១៦

ន

រ

ន

រ

ផ្នែកទី៣

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

មាត្រា ៩៣ .-

ស្ថាប័នទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវគ្រប់គ្រងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារមានដូចខាងក្រោម :

- នាយកដ្ឋានពន្ធដារ នៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- ស្ថាប័នដទៃទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានផ្តល់

អំណាចអោយ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានកាតព្វកិច្ចប្រមូលពន្ធ អនុវត្តទោសទណ្ឌតាមការកំណត់នៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារនិងប្តឹងទៅតុលាការ ក្នុងករណីមានការរំលោភច្បាប់ ។

មាត្រា ៩៤ .-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយនិងបុគ្គលគ្រប់រូបដែលជាប្តីប្រពន្ធនឹងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវរក្សាសម្ងាត់នូវព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធ ដែលបានទទួលនៅក្នុងពេលបំពេញការកិច្ចជាផ្លូវការហើយអាចផ្តល់ព័ត៌មានទៅអោយតែបុគ្គលដែលមាត្រានេះបានអនុញ្ញាតប៉ុណ្ណោះ ។

មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធអោយចំពោះតែ :

- ១- មន្ត្រីនិងភ្នាក់ងារផ្សេងទៀតរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ នៅក្នុងពេលនិងក្នុងគោលដៅបំពេញភារកិច្ចតាមបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។
- ២- អាជ្ញាធរព្រហ្មទណ្ឌ សម្រាប់គោលដៅប្តឹងចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសពន្ធដារ ។
- ៣- តុលាការ នៅក្នុងដំណាក់កាលជំរក្តី ដើម្បីកំណត់ពន្ធត្រូវបង់របស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬក៏ការទទួលខុសត្រូវចំពោះការរំលោភបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។
- ៤- អាជ្ញាធរពន្ធដាររបស់ប្រទេសណាមួយទៀត ស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ ។ បុគ្គលដែលបានទទួលព័ត៌មានពីបុគ្គលម្នាក់ទៀត ដែលបានការអនុញ្ញាតអោយផ្តល់ព័ត៌មាន ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះត្រូវរក្សាសម្ងាត់លើព័ត៌មាននោះទៅតាមការកំណត់ នៃមាត្រានេះលើកលែង តែកិរិតអប្បបរមាណាមួយដែលចាំបាច់ត្រូវអនុញ្ញាតអោយផ្តល់ព័ត៌មាននេះ ។

ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងអ្នកជាប់ពន្ធអាចផ្តល់ទៅអោយបុគ្គលម្នាក់ទៀតបាន បើសិនមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ៩៥ .-

លិខិតស្នាមឬការជូនដំណឹងដែលរដ្ឋបាល សារពើពន្ធផ្តល់ទៅអោយអ្នកជាប់ពន្ធមានលក្ខណៈ ជាការដាក់អោយអ្នកជាប់ពន្ធនោះមានភាពពូកែ ចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ លុះណាតែលិខិតស្នាម

ឬការជូនដំណឹងនោះត្រូវបានធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនិងត្រូវបានប្រគល់អោយដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

- ក្នុងករណីដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ តម្រូវអោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធផ្តល់ដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអោយបុគ្គលលិខិតជូនដំណឹងនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាបានប្រគល់យ៉ាងត្រឹមត្រូវ លុះណាតែលិខិតនោះត្រូវបានប្រគល់អោយដោយផ្ទាល់ដល់បុគ្គលនោះ ឬវាបានធ្វើតាមប្រសព្វជាលិខិតអនុសិដ្ឋ ទៅអាស័យដ្ឋានតាមផ្លូវច្បាប់របស់បុគ្គលនោះ ។

កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង ឬឯកសារផ្សេងៗ គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការប្រគល់អោយដល់បុគ្គល ។ ក្នុងករណីលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានធ្វើតាមលិខិតអនុសិដ្ឋ កាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹង គឺជាកាលបរិច្ឆេទនៃការបោះព្រាស់លិខិតអនុសិដ្ឋរបស់ការិយាល័យប្រៃសណីយ៍ ដែលលិខិតអនុសិដ្ឋនោះត្រូវបានទទួលដោយអ្នកជាប់ពន្ធ ។

លិខិតជូនដំណឹងត្រូវចាត់ទុកថា បានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ កាលបើលក្ខខណ្ឌក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវបានបំពេញរួចហើយ ទោះបីជាបុគ្គលដែលត្រូវបានជូនដំណឹងនោះបដិសេធការប្រគល់ដោយផ្ទាល់ឬដោយលិខិតអនុសិដ្ឋក្តី ។

ក្នុងករណីដែលអាស័យដ្ឋានរបស់បុគ្គលត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ហើយបុគ្គលមិនបានជូនដំណឹង ដល់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអំពីការផ្លាស់ប្តូរនោះទេ លិខិតជូនដំណឹងដែលបានបញ្ជូនទៅអាស័យដ្ឋាន ដែលបានស្គាល់ចុងក្រោយបង្អស់ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រគល់ទទួលត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ៩៦ .-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវរៀបចំសៀវភៅពន្យល់ខ្លីៗ ស្តីពីខ្លឹមសារសំខាន់ៗនៃប្រភេទពន្ធនីមួយៗ ។

ចំពោះប្រភេទពន្ធពាចន្ត ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ថា ត្រូវចុះធ្វើការពន្យល់
ណែនាំនោះ មន្ត្រីពន្ធដារនៅតាមមូលដ្ឋាន ត្រូវចុះអប់រំអ្នកជាប់ពន្ធអោយបានយល់អំពី
កាតព្វកិច្ច និង សិទ្ធិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធទាំងនោះ ។

មាត្រា ៩៧ .-

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកសាងប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តមួយសម្រាប់មន្ត្រី
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។ នីតិវិធីសម្រាប់ដំណើរការប្រព័ន្ធលើកទឹកចិត្តនេះត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស ។

មាត្រា ៩៨ .-

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកាន់កាប់ កត់ត្រានិងរក្សាទុកបញ្ជី លិខិតយុត្តិការនិងឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ
ផ្សេងៗ ដូចដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារបានកំណត់និងត្រូវដាក់បញ្ជីនិងឯកសារទាំងនោះ តាមការ
តម្រូវជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធដើម្បីពិនិត្យ ។

ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធដែលពុំមានកាតព្វកិច្ចកាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យតាមប្លង់គណនេយ្យ
ទូទៅនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវកាន់ទិសនុប្បវត្តិដោយកត់ត្រាចុះតាមលំដាប់ថ្ងៃ ខែ នូវចំណូល
និងចំណាយផ្សេងៗទាំងអស់ដែលទាក់ទិននិងអាជីវកម្មទៅតាមទម្រង់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបាន
កំណត់ ។

បុគ្គលដែលត្រូវកាន់កាប់ កត់ត្រាប្រក្សាទុកបញ្ជី ឯកសារនានាប្រទិសនុប្បវត្តិ ដែលបាន
កំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារបទប្បញ្ញត្តិដទៃ ត្រូវរក្សាទុកបញ្ជីឯកសារទាំងនោះក្នុង
រយៈពេល១០ឆ្នាំ គិតពីដំណាច់ឆ្នាំជាប់ពន្ធ ។

វិក្កយបត្រត្រូវតែចេញអោយលើរាល់កិច្ចការជំនួញរវាងអ្នកជាប់ពន្ធនិងបុគ្គលដទៃទៀត។
វិធាននិងខ្លឹមសារនៃវិក្កយបត្រ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវកត់ត្រាសេចក្តីវាយលំអិត នៃ វិក្កយបត្រអោយបានត្រឹមត្រូវចូលក្នុង
ទិសនុប្បវត្តិ ។

មាត្រា ៩៩ .-

ក្នុងគោលដៅកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់ឬ ដើម្បីប្រមូលពន្ធរដ្ឋបាល
សារពើពន្ធអាចធ្វើលិខិតជូនដំណឹងដល់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬ តតិយជនអោយ :

- ផ្តល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទិន និង អ្នកជាប់ពន្ធដូចមានចែងក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ដូចជាព័ត៌មានស្តីពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ អតិថិជនឬគណនីនៅធនាគារ

- បង្ហាញខ្លួនទៅតាមពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មាននិងដើម្បីបង្ហាញបុគ្គលឯកសារប្តឹងទុកនិយមដែលបុគ្គលនោះគ្រប់គ្រង ដែលមាន បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹង ។

បន្ថែមលើព័ត៌មានដែលបានតម្រូវដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ លិខិតជូន ដំណឹងត្រូវមានចុះឈ្មោះនិងលេខអត្តសញ្ញាណកម្មនៃបុគ្គលអ្នកជាប់ពន្ធ (បើសិនជាមាន) ហើយ និងហត្ថលេខារបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលចេញលិខិតជូនដំណឹង ។

មាត្រា ១០០ .-

ចំពោះមុខ សម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតនីមួយៗដោយមានលិខិតបញ្ជាបេសកកម្ម រដ្ឋបាល សារពើពន្ធមានសិទ្ធិចូលទៅក្នុងគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្ម ទីកន្លែងដែលចាត់ទុកថាជាគ្រឹះស្ថានអាជីវកម្ម ជាកន្លែងដែលបើកជាសាធារណៈឬទីកន្លែងដទៃទៀត ដើម្បីធ្វើការកំណត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់ បុគ្គលណាម្នាក់ឬដើម្បីប្រមូលពន្ធ :

- នៅក្នុងពេលម៉ោងអាជីវកម្ម
- នៅគ្រប់ពេលទាំងអស់ស្របតាមលក្ខខ័ណ្ឌ និង ហេតុផលដែលមានបញ្ជាក់នៅក្នុង ដីកាដែលចេញក្រុមបានចេញអោយ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធដែលបានចូលដោយស្របច្បាប់ទៅក្នុងទីកន្លែង ដូចដែលមានចែង ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ អាច :

- ធ្វើសម្រង់ឬចម្លងឯកសារនានាដែលស្ថិតនៅក្នុងកន្លែងនោះ
- រឹបអូស ឯកសារនានាឬវត្ថុតាងដទៃទៀត ដែលអាចក្លាយជាព័ត៌មានសម្រាប់កំណត់ ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់របស់បុគ្គលណាម្នាក់
- ដាក់ឧបករណ៍សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យផ្សេងៗ ឬចោះត្រាបិទសំគាល់យាត់ទុកទំនិញ បើសិន ជាមានជាប់ទាក់ទងដល់ការអនុវត្តពន្ធនាមួយ
- ធ្វើសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសកម្ម វត្ថុធាតុដើម ផលិតផលកំពុងផលិត ផលិតផលសម្រេច និងស្តុកដទៃទៀត ។

- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចតម្រូវអោយស្ថាប័នធនាគារដែលស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារ ។

ពេលចូលទៅធ្វើការស៊ើបអង្កេត រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវមានអាកប្បកិរិយាសមរម្យ ចៀសវាងប្រការដែលធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសនិងអាជីវកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។ ទោះជា

យ៉ាងណាក៏ដោយ ការស៊ើបអង្កេតផលទឹកនៃឆ្នេរនេះ ពុំត្រូវអនុវត្តអោយហួសកំរិតនៃការបំបាច់ ឡើយ ។

មាត្រា ១០១ .-

បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវទៅចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងកំឡុង១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបុគ្គល នោះចាប់ផ្តើមធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ។

-បុគ្គលទាំងឡាយត្រូវជូនដំណឹងនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីការផ្លាស់ប្តូរអាស័យដ្ឋាន ទ្រង់ទ្រាយ នាមករណ៍ កម្មវត្ថុអាជីវកម្ម ការផ្ទេរ ការបញ្ឈប់ អាជីវកម្ម សមាសភាពអ្នកគ្រប់គ្រង ឬអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការពន្ធដាររបស់សហគ្រាស ។

មាត្រា ១០២ .-

នៅពេលបានអនុវត្តការចុះបញ្ជីរាល់ហើយ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញនូវលិខិត បញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីមួយ ដែលមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធរបស់បុគ្គល ។ លេខអត្ត សញ្ញាណកម្មនេះ ត្រូវយកទៅប្រើលើគ្រប់ឯកសារទាក់ទងនឹងពន្ធដារ ។

គ្រប់នាយកដ្ឋានក្រោមនិវាទក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវតែប្រើលេខអត្តសញ្ញាណ កម្មក្នុងមាត្រានេះ ។ រាល់កិច្ចសន្យាជាមួយស្ថាប័នរដ្ឋ ត្រូវតែមានចុះលេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារ ពើពន្ធចើបទុកជាទានការ ។

មាត្រា ១០៣ .-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិចុះបញ្ជី ចំពោះបុគ្គលទាំងឡាយដែលច្បាប់បានកំណត់ អោយចុះបញ្ជី ហើយពុំបានមកចុះបញ្ជី ក្នុងករណីនេះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចកំណត់កាលបរិច្ឆេទ មានប្រសិទ្ធភាពនៃការចុះបញ្ជី ។

ជំនួញទី៤

ប្រកាសសារពើពន្ធ

មាត្រា ១០៤ .-

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅតាមទម្រង់ ពេលវេលានិងទីកន្លែងដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានកំណត់ ។

លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធត្រូវចុះមាត្រដោយអ្នកជាប់ពន្ធប្រកាសសារពើពន្ធរបស់
អ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ១០៥ .-

បុគ្គលណាមួយដែលបានបើកប្រាក់អោយទៅបុគ្គលផ្សេងទៀត ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាល
សារពើពន្ធនូវលិខិតប្រកាសព័ត៌មានស្តីពីការបើកប្រាក់នោះ ទៅតាមបែបបទដែលកំណត់ដោយ
រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ១០៦ .-

បុគ្គលដែលជាតំណាងអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានសិទ្ធិជំនួសមុខអោយអ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បី :

- ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ
- ដាក់បញ្ជីបាយការណ៍ឬលិខិតស្នាមធ្យេងៗ
- បង់ពន្ធអាករទាំងឡាយដែលកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
- ធ្វើបណ្តឹងតវ៉ានិងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
- បំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចដែលអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះមុខ
បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

អ្នកជាប់ពន្ធអាចធ្វើការផ្ទេរសិទ្ធិ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅអោយបុគ្គលម្នាក់ទៀត អោយ
ធ្វើសកម្មភាពជំនួសមុខខ្លួនក្នុងបញ្ហាពន្ធដារ ដោយមានសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងនៅក្នុង
កថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ។ អ្នកជាប់ពន្ធអាចកំណត់ព្រំដែនសិទ្ធិអំណាចនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនេះ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចតម្រូវអោយបុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពក្នុងនាមអ្នកជាប់ពន្ធលើ
មូលដ្ឋាននៃការផ្ទេរសិទ្ធិដាក់ជូនពិនិត្យនូវភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនៃការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវមានកាតព្វកិច្ចទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះរាល់សកម្មភាពរបស់
បុគ្គលដែលជាតំណាងតាមផ្លូវច្បាប់របស់ខ្លួន ឬបុគ្គលដែលបានទទួលការសិទ្ធិផ្ទេរពីខ្លួន រហូតដល់
ពេលណាដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួលសេចក្តីបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអ្នកជាប់ពន្ធ
ស្តីអំពីការលុបចោលនូវការផ្ទេរសិទ្ធិនោះ ។

បុគ្គលដែលជាតំណាងរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវចុះបញ្ជីនូវទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួននៅរដ្ឋបាល
សារពើពន្ធ ក្នុងកំឡុងពេល ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលដែលទំនាក់ទំនងនោះបានកើតឡើង ។

ផ្នែកទី ៥

ការប្រមូលពន្ធ

មាត្រា ១០៧ .-

ការបង់ពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :
១- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ នៅក្នុងរយៈពេលដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ
បានតម្រូវអោយធ្វើការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ។

២- បំណុលសារពើពន្ធ ត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីការ
ប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ។

៣- ប្រាក់ពន្ធត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់ ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយពីការប្រគល់លិខិត
ជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ៤មាត្រា ១១៦ នៃច្បាប់នេះ ។

៤- រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ នឹងកំណត់ដោយប្រកាសនូវវិធាន និង នីតិវិធី
ដើម្បី :

ក- កំណត់កាលបរិច្ឆេទទារបំណុលពន្ធ ដើម្បីចៀសវាងការខាតបង់ ដោយទារ
បំណុលពន្ធមិនបាន

ខ- ចាត់ទុកបំណុលពន្ធជាប្រាក់ពន្ធដែលមិនអាចប្រមូលបាន ។

មាត្រា ១០៨ .-

ប្រសិនបើអភិបាលបុប្ផណ្ណាធិការ ឬកម្មសិទ្ធិ របស់សហគ្រាសណាមួយដឹងឮ ឬមាន
ចេតនាធ្វើអោយសហគ្រាសមិនរាយការណ៍ ឬ រាយការណ៍បន្ថយនូវប្រាក់ពន្ធ ដោយរំលោភទៅ
លើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ឬមិនអោយបង់ពន្ធកាត់ទុកជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអភិបាលបុប្ផណ្ណា-
ធិការ ឬកម្មសិទ្ធិករទាំងនោះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវបង់ ។

ផ្នែកទី ៦

វិន័យរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងការប្រមូលប្រាក់ពន្ធ

មាត្រា ១០៩ .-

ប្រសិនបើបុគ្គលដែលមានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ តាមការតម្រូវនៃបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារធ្វេស
ប្រហែសឬបដិសេធមិនព្រមបង់ពន្ធក្រោយពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធត្រូវ

បានប្រគល់ត្រឹមត្រូវ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវមានសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិបុគ្គលនោះសមស្រប
នឹងបំណុលពន្ធ ។

សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធកើតមានឡើងនៅថ្ងៃដែលលិខិតជូនដំណឹង
រំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ត្រូវបានប្រគល់ទៅអោយអ្នកជាប់ពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩៥ នៃ
ច្បាប់នេះ ។

បើលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃមាត្រានេះ ត្រូវបានបំពេញត្រឹមត្រូវហើយនោះ សិទ្ធិឃុំគ្រង
លើទ្រព្យសម្បត្តិដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ មានសុពលភាពនិងអាទិភាពលើសិទ្ធិដទៃទៀតទាំង
អស់ ដែលមានពីមុនមកឬដែលកើតឡើងក្រោយសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ។

បុគ្គលទាំងឡាយអាចធ្វើការការទាររដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីសុំអោយលើកសិទ្ធិឃុំគ្រង
លើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ដោយលើកឡើងនូវកំហុសឆ្គង
ក្នុងការដាក់សិទ្ធិនោះ ។

ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានពិនិត្យឃើញថាការដាក់សិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិ
នោះមានការខុសឆ្គង រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការលើកសិទ្ធិឃុំគ្រងលើទ្រព្យ
សម្បត្តិក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃបន្ទាប់ពីពិនិត្យឃើញ ព្រមទាំងចុះក្នុងលិខិតបញ្ជាក់នោះថាការដាក់សិទ្ធិ
ឃុំគ្រងនោះមានការខុសឆ្គង ។

មាត្រា ១១០ .-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវធ្វើលិខិត ជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធនៅអ្នកជាប់ពន្ធ
យ៉ាងតិច១៥ថ្ងៃ មុនអនុវត្តវិធានការតឹងទារ ។

មាត្រា ១១១ .-

ការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ :
១- ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានបង់បំណុលពន្ធក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបាន
ទទួលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់
អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីធានាបំណុលពន្ធព្រមទាំងស្រុងក្នុងការប្រមូលពន្ធនោះ ។ សំរាប់
គោលដៅនៃច្បាប់នេះ ពាក្យ « ការរឹបអូស » សំដៅដល់ការរឹបអូសតាមគ្រប់មធ្យោបាយនិង
ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ តែមិនត្រូវរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអោយ
ហួស ពីបំណុលពន្ធ និង ចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធឡើយ ។

២- បុគ្គលដែលមានការកាន់កាប់ និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលត្រូវរដ្ឋបាលសារពើពន្ធវិបអូស ដូចក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ មិនអាចបង្វិលទ្រព្យសម្បត្តិនោះទៅអោយអ្នកជាប់ពន្ធវិញ ឬក៏យកទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ទៅធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗបានទេ លើកលែងតែការទូទាត់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានអនុញ្ញាត ។

៣- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចអនុវត្តការវិបអូសទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដែលកាន់កាប់និងគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលដទៃទៀត យ៉ាងតិច១៥ថ្ងៃក្រោយពេលជូនដំណឹងដល់ និងគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

៤- បុគ្គលអ្នកកាន់កាប់ និង គ្រប់គ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវវិបអូស ត្រូវប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ឬក៏បង់ប្រាក់ពន្ធ-ប្រាក់ពន្ធបន្ថែម ការប្រាក់និងសោហ៊ុយចំណាយក្នុងការប្រមូលពន្ធជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ លើកលែងតែចំណែកទ្រព្យសម្បត្តិណាមួយដែលបញ្ជីវិលាយសកម្មភាពអាជីវកម្ម ។

៥- បុគ្គលដែលមិនបាន ទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៤ នៃ មាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើចំនួនទឹកប្រាក់នៃចំណែកទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ប៉ុន្តែមិនលើស ពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការវិបអូសនោះទេ ។

៦- បុគ្គលណាដែលបានប្រតិបត្តិតាមការតម្រូវក្នុងកថាខ័ណ្ឌ២ និងកថាខ័ណ្ឌ ៤ នៃមាត្រានេះត្រូវបានរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធ ឬតតិយជន លើទ្រព្យសម្បត្តិ ប្រាក់ពន្ធឬកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀត ដែលបានប្រគល់ជូនទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៧- ប្រសិនបើរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវជឿជាក់ថា ការប្រមូលពន្ធអាចមានឧបសគ្គរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចទាមទារអោយអ្នកជាប់ពន្ធបង់ពន្ធភ្លាម ហើយបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានបំពេញតាមការទាមទារនេះទេ អាចវិបអូសទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកជាប់ពន្ធភ្លាម ។

៨- ទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ដូចមានកំណត់ក្នុងអនុក្រឹត្យ ត្រូវបានរួចផុតពីការវិបអូស ។

៩- ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិវិបអូសត្រូវធ្វើឡើងតាមការដាក់អោយដេញថ្លៃ ។ សោហ៊ុយចំណាយផ្សេងៗ ក្នុងការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ។

មាត្រា ១១២ .-

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវវិបអូសដោយច្បាប់នេះ ត្រូវវិបអូស កាន់កាប់ និង ទទួលខុសត្រូវដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធតែប៉ុណ្ណោះ ។ ស្ថាប័នផ្សេងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលមិនអាចប្រើច្បាប់នេះដើម្បីវិបអូសឬកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះដោយផ្ទាល់ឡើយ ។ បើមានការលក់នូវទ្រព្យសម្បត្តិដែល

បានរឹបអូសដោយច្បាប់នេះ ចំណែកណាមួយនៃប្រាក់លក់បានដែលលើសអំពីបំណុលពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅក្រោមច្បាប់នេះ ត្រូវបង្វិលទៅអោយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទ្រព្យសម្បត្តិនោះវិញ ។

មាត្រា ១១៣ .-

ការរឹបអូសក្នុងមាត្រា ១១១ នៃច្បាប់នេះ អាចមានទាំងការឃាត់ទុកគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅធនាគារ តាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ហើយដែលមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តតាមក្រោយពីការប្រគល់លិខិតនោះទៅអោយធនាគារ ។

តាមរយៈការជូនដំណឹងអោយឃាត់ទុកគណនីធនាគារនេះ ធនាគារមិនអាចបើកគណនីថ្មីទៀតអោយអ្នកជាប់ពន្ធដដែលបានទេ ហើយក៏មិនអាចធ្វើការទូទាត់ផ្សេងៗ ចេញពីគណនីនោះបានឡើយ លើកលែងតែការបង់ប្រាក់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់អោយ ដើម្បីទូទាត់ប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ការប្រាក់ ហើយនិងពន្ធបន្ថែមផ្សេងទៀត ។

គណនីធនាគារដែលបានឃាត់ទុកអាចបើកអោយប្រើវិញបាន លុះត្រាតែមានលិខិតជូនដំណឹងពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ធនាគារដែលមិនបានអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋបាលសារពើពន្ធនូវកិច្ចទឹកប្រាក់ដែលមាននៅក្នុងគណនីរបស់អ្នកជាប់ពន្ធនៅពេលដែលលិខិតជូនដំណឹងត្រូវបានប្រគល់អោយ ។

មាត្រា ១១៤ .-

ការរឹបអូស នៅក្នុងមាត្រា ១១១ នៃច្បាប់នេះ អាចរួមបញ្ចូលផងដែរនូវការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល។ ការបញ្ឈប់ប្រតិបត្តិការនាំចេញ-នាំចូល សំដៅ ដល់ការឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយនូវទំនិញនាំចូលបញ្ជូនអោយអ្នកជាប់ពន្ធ និង ទំនិញដែលត្រូវនាំចេញដោយអ្នកជាប់ពន្ធ តាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តតាមក្រោយពេលដែលលិខិតនោះបានប្រគល់ អោយរដ្ឋបាលគយ ។

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចរឹបអូស និងលក់ទំនិញរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដដែលបានឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយទៅតាមលក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១១១ នៃ ច្បាប់នេះ ។

ការអនុញ្ញាតអោយប្រតិបត្តិការ នាំចេញ-នាំចូល រួចពីការបញ្ឈប់ត្រូវអនុវត្តតាមលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

ទំនិញឃាត់ទុកដោយរដ្ឋបាលគយ ដែលមិនមែនជារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ត្រូវបានរួចផុតពីការឃាត់ទុកដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

មាត្រា ១១៥ .-

ការិយមូលក្នុងមាត្រា ១១១ នៃច្បាប់នេះ អាចមានទាំងការចេញលិខិតជូនដំណឹងរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ទៅកាន់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចស្នើសុំអោយទុកជាមោឃៈនូវលិខិតអនុញ្ញាត និងអាជ្ញាប័ណ្ណផ្សេងៗរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពណាមួយ ។

**ផ្នែកទី ៧
ការកំណត់ពន្ធ**

មាត្រា ១១៦ .-

ចំនួនប្រាក់ពន្ធការកំណត់ដូចតទៅ :

១- ក្នុងករណីដែលប្រាក់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានបង់តាមវិធីកាត់ទុក ហើយអ្នកជាប់ពន្ធត្រូវបានកាត់ពន្ធជាមធ្យមសារពើពន្ធនោះ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ គឺជាការកំណត់ចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកាត់ទុកនៅក្នុងឆ្នាំប្រតិទិន ។

២- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬ ភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចត្រូវដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកបានគណនានៅលើលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ដែលដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកមានកាតព្វកិច្ចដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ប៉ុន្តែមិនបានធ្វើលិខិតប្រកាស មិនបានរក្សាទុកអោយបានត្រឹមត្រូវនូវបញ្ជីកាតណនេយ្យឬឯកសារផ្សេងទៀតតាមការតម្រូវឬមិនបានផ្តល់ព័ត៌មានចាំបាច់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ដើម្បីកំណត់ពន្ធអោយបានត្រឹមត្រូវ ការកំណត់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក គឺជាការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគីដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានធ្វើ និងបានប្រគល់អោយបុគ្គលនោះ ។ ការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគីត្រូវផ្អែកលើ :

ក- ព័ត៌មានដែលមានចុះនៅក្នុងលិខិតប្រកាសសារពើពន្ធនានា ឬ ឯកសារផ្សេងទៀត ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

ខ-ព័ត៌មានដែលមានចុះក្នុងលិខិតប្រកាសព័ត៌មាន

គ-ព័ត៌មានផ្សេងទៀត ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធបានទទួល ។

៤-បើសិនជាមានមូលដ្ឋានបញ្ជាក់ថា ការប្រមូលព័ត៌មានអាចមានឧបសគ្គរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចធ្វើការកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធ នៅពេលណាមួយក៏បាន ។

មាត្រា ១១៧ .-

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ និង រយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ត្រូវដំណើរការដូចតទៅ :

១- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដែលផ្អែកតាមកថាខ័ណ្ឌ១ នៃមាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះរដ្ឋបាល សារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីឆ្នាំប្រតិទិនដែល ការកាត់ ទុកបានកើតឡើង ។

២- ចំពោះការកំណត់ពន្ធដែលផ្អែកតាមកថាខ័ណ្ឌ២ និងកថាខ័ណ្ឌ៣ នៃមាត្រា ១១៦ នៃ ច្បាប់នេះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេលណាមួយខាងក្រោម នេះ :

ក-ក្នុងរយៈពេល ៣ឆ្នាំ ក្រោយថ្ងៃដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

ខ-ក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលតម្រូវអោយដាក់លិខិតប្រកាស សារពើពន្ធ ប្រសិនបើមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាមាន អំពើរំលោភស្នះសំការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ពន្ធដារ ។

គ-ក្នុងរយៈពេលណាមួយក៏បានតាមការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ អ្នកជាប់ពន្ធ ។

៣- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក អាចស្នើសុំធ្វើការកំណត់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ ក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធតាមកថា ខ័ណ្ឌ២ នៃ មាត្រា១១៦ នៃច្បាប់នេះ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការកំណត់ប្រឡងការភ្នាក់ងារដែលអ្នកជាប់ពន្ធ បានធ្វើនៅក្នុងលិខិតប្រកាសពីមុន ។ ប្រសិនបើលទ្ធផលប្រកាសសារពើពន្ធតែតម្រូវនោះ បណ្តាល អោយមានការបង្វិលសងប្រាក់ពន្ធ ឬឥណទានពន្ធរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការពិនិត្យបញ្ជាក់តាម នីតិវិធីត្រួតពិនិត្យសារពើពន្ធ ។

៤- អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក អាចស្នើសុំអោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាចធ្វើការកំណត់លិខិតប្រកាស សារពើពន្ធឡើងវិញ ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកំណត់ឡើង

វិញ ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានបន្ថែមដែលអ្នកជាប់ពន្ធ ឬរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមិនបានទទួលក្នុងពេល
កំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ ។

៥- ក្នុងករណីដែលអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកធ្វើការកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធរបស់ខ្លួន
ឬស្នើសុំអោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធកែតម្រូវការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អាជ្ញាយុកាលនៃ ការកំណត់ពន្ធ
ឡើងវិញក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១ និងកថាខ័ណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះត្រូវចាប់ផ្តើមគិតពីកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់
លិខិត ប្រកាសសារពើពន្ធកែតម្រូវ ឬ កាលបរិច្ឆេទដែល រដ្ឋបាលសារពើពន្ធចេញការកែតម្រូវកំណត់
ពន្ធឡើងវិញ ។

មាត្រា ១១៨ :

ការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ត្រូវបានដំណើរការតាមនីតិវិធីដូចតទៅ :

- ១- រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវជូនលិខិតជូនដំណឹង ស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ដល់អ្នក
ជាប់ពន្ធ ។
- ២- អ្នកជាប់ពន្ធមានរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ
ទៅការិយាល័យរបស់នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដែលទទួលបន្ទុកធ្វើការកំណត់ពន្ធឡើងវិញនោះ ។ ក្នុង
រយៈពេលនេះអ្នកជាប់ពន្ធអាចទទួលយក ឬជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ។ អ្នកជាប់ពន្ធ
ត្រូវចាត់ទុកថា យល់ព្រមចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ បើសិនជាពុំបានឆ្លើយតប ។
- ៣- បើសិនជាមានការជំទាស់ចំពោះការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវដាក់ពាក្យ
តវ៉ាទៅប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារតាមនីតិវិធីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១២០ នៃច្បាប់នេះ ។
- ៤- ការិយាល័យទទួលបន្ទុកការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ របស់នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវបញ្ជូន
លទ្ធផលនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញទៅការិយាល័យប្រមូល ពន្ធក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយការ
ចេញលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ។

មាត្រា ១១៩ .-

នៅពេលដែលអ្នកជាប់ពន្ធមិនបានរក្សាទុកឯកសារគ្រប់គ្រាន់ ឬ ក៏មិនបានផ្តល់ព័ត៌មាន
គ្រប់គ្រាន់ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមានសិទ្ធិកំណត់ពន្ធលើអ្នកជាប់ពន្ធដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន នៃ
ព័ត៌មានជាក់លាក់ដែលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធមាន ។ បន្ទុកសុភាងដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រាក់ពន្ធដែល
រដ្ឋបាល សារពើពន្ធកំណត់មិនត្រឹមត្រូវ គឺស្ថិតនៅលើអ្នកជាប់ពន្ធ ។

នៅពេលណាដែលប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ ឬប្រាក់ចំណូលដែលបានប្រកាសដោយអ្នក
ជាប់ពន្ធមានភាពខុសគ្នាច្រើនធៀបទៅនឹងការទិញទ្រព្យសកម្ម ឬវត្ថុនានា ដែលធ្វើអោយឃើញ
ចំណាយរបស់អ្នកជាប់ពន្ធលេចចេញឡើងនោះ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធមាន សិទ្ធិកំណត់ពន្ធដោយផ្អែក
លើមូលដ្ឋាននៃប្រាក់ចំណូលច្រើនជាងស្មារតីសមស្របទៅនឹងទំហំនៃចំណាយដើម្បីទិញទ្រព្យ សកម្មភាព
ឬវត្ថុនានាដែលលេចចេញនោះ ។ បន្តករសុភាងដើម្បីបញ្ជាក់ថា ប្រាក់ពន្ធដែលរដ្ឋបាលសារ
ពើពន្ធកំណត់មិនត្រឹមត្រូវ គឺស្ថិតនៅលើអ្នកជាប់ពន្ធ ។

ផ្នែកទី៨

ដំណោះស្រាយការតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធ

មាត្រា ១២០ .-

វិធាននៃដំណោះស្រាយការតវ៉ារបស់អ្នកជាប់ពន្ធអំពីបញ្ហាសារពើពន្ធត្រូវបានកំណត់ដូច
តទៅ ៖

១-អ្នកជាប់ពន្ធដែលមិនពេញចិត្តនឹងការកំណត់ពន្ធឡើងវិញ ឬសេចក្តីសំរេច ផ្សេង
ទៀត ដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អាចធ្វើការតវ៉ាទៅប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។
ការតវ៉ាត្រូវមានកំរិតព្រំដែនតែត្រឹមដើមហេតុ ឬព័ត៌មានផ្សេងទៀត ដែលមាននៅក្នុងការកំណត់
ពន្ធ ឡើងវិញសេចក្តីសំរេច ឬនីតិវិធីនៃការកំណត់ពន្ធឡើងវិញប៉ុណ្ណោះ ។

២-ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅតាមទម្រង់ ដែលមានចែងនៅក្នុង
មាត្រា១២១ នៃច្បាប់នេះ និង ត្រូវដាក់ជូនរដ្ឋបាលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយថ្ងៃ
ដែលអ្នកជាប់ពន្ធបានទទួលបានលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធរបស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ។

៣-ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលពុំធ្វើអោយអ្នកជាប់ពន្ធ រួចផុតពីកាតព្វកិច្ចបង់ប្រាក់ពន្ធប្រាក់
ពន្ធបន្ថមនិងការប្រាក់ផ្សេងៗ ដែលបញ្ជាក់នៅក្នុងលិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធឡើយ ។

មាត្រា ១២១ .-

ការតវ៉ាខាងរដ្ឋបាលអាចនឹងទទួលយកបាន បើសិនជាក្នុងពាក្យតវ៉ានោះមានខ្លឹមសារ
ដូចខាងក្រោម ៖

- ១-លេខអត្តសញ្ញាណកម្មរបស់អ្នកជាប់ពន្ធដែលធ្វើពាក្យតវ៉ា បើសិនជាមាន ។
- ២-សេចក្តីយោងទៅរកការកំណត់សេចក្តីសំរេចឬលទ្ធផល ដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យតវ៉ា។

៣- ដើមហេតុ ឬអំពើដែលជាកម្មវត្ថុនៃពាក្យឃ្នាំ ។

៤- ហេតុផលនៃការឃ្នាំ ។

៥- កាលបរិច្ឆេទនិងហត្ថលេខារបស់អ្នកជាប់ពន្ធនិងហត្ថលេខារបស់តំណាងមានការអនុញ្ញាតរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ បើសិនមានភាពចាំបាច់ ។

មាត្រា ១២២ .-

រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវចេញសេចក្តីសំរេចជាថ្មីក្នុងរយៈពេល៦០ថ្ងៃ ក្រោយពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យឃ្នាំដើម្បីបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវ ឬ មិនត្រឹមត្រូវទៅស្រុកឬចំណែក ណាមួយនៃការកំណត់ពន្ធ ឬ សេចក្តីសំរេចផ្សេងៗដែលអ្នកជាប់ពន្ធចាត់ ។ រដ្ឋបាលសារពើពន្ធត្រូវបញ្ជាក់ផងដែរនូវមូលដ្ឋាននៃការសំរេចនេះ ។

ប្រសិនបើអ្នកជាប់ពន្ធមិនយល់ព្រមលើសេចក្តីសំរេចខ្លះៗនេះ របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធនោះអ្នកជាប់ពន្ធអាចដាក់ពាក្យឃ្នាំទៅតាមគណៈកម្មាធិការសំរុះសំរួលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៦០ ថ្ងៃ ។

មាត្រា ១២៣ .-

ការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តិទៅ នៃគណៈកម្មាធិការសំរុះសំរួលសារពើពន្ធ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យតាមសេចក្តីស្នើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១២៤ .-

អ្នកជាប់ពន្ធមានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ចជំទាស់នឹងសេចក្តីសំរេចរបស់គណៈកម្មាធិការសំរុះសំរួលសារពើពន្ធក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលដំណឹងស្តីពីសេចក្តីសំរេចនោះ ។

អ្នកជាប់ពន្ធត្រូវតំកល់ទុកនៅរតនាគារជាតិនូវប្រាក់ចំនួនស្មើនឹងប្រាក់ពន្ធប្រាក់ពន្ធបន្ថែម និងការប្រាក់ផ្សេងៗដែលទាក់ទិននឹងវិវាទតាមការកំណត់របស់រដ្ឋបាលសារពើពន្ធ មុននឹងដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការ ។

ផ្នែកទី៩

បទល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ

មាត្រា ១២៥ .-

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែស បើសិនជា ប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារ មិនលើសពី ១០ភាគរយ ។

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការធ្វេសប្រហែសបើសិនជាមិនបាន ដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធឬមិនបានបង់ពន្ធតាមកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

មាត្រា ១២៦ .-

អ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុក ត្រូវបានចាត់ទុកថា មានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ បើសិន ជាប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់មានចំនួនតិចជាងប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ដោយបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ លើសពី ១០ភាគរយ ។

មាត្រា ១២៧ .-

ការគេចវេសពន្ធ គឺជាបទល្មើសដោយចេតនា ដោយដឹងជាមុនមានការរៀបចំទុក និង ច្រើនដងទៅលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ក្នុងបំណងបន្ថយឬបំបាត់ប្រាក់ពន្ធដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី ពន្ធដារត្រូវអោយបង់ ។

ត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការគេចវេសពន្ធផងដែរ ក្នុងករណីដែលការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១២៦ នៃច្បាប់នេះ បានប្រព្រឹត្តិឡើង :

- ១- ពីរលើកដាច់ពីគ្នា ក្នុងរយៈពេល៣ឆ្នាំ នៃឆ្នាំប្រតិទិន ។
- ២- បីលើកឬច្រើនជាងនេះដាច់ពីគ្នា ក្នុងរយៈពេល៧ឆ្នាំមួយក៏ដោយ ។

មាត្រា ១២៨ .-

អំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ រួមមាន :

- ១- ករណីដែលបុគ្គល :
  - ក- មិនបានរក្សាបញ្ជីកាត់ពន្ធនៃយូរ និង ឯកសារផ្សេងទៀតឬមិនបានចេញ វិក្កយបត្រលើកិច្ចការជំនួញ ។

ខ-មិនអនុញ្ញាតអោយរដ្ឋបាលសារពើពន្ធធ្វើការពិនិត្យបញ្ជីកាតណនេយ្យ ឬ ឯកសារផ្សេងៗ

គ-មិនបានចុះបញ្ជីនៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ

ឃ-មិនបានជូនដំណឹងទៅរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ អំពីការផ្លាស់ប្តូរក្នុងការចុះបញ្ជីដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ

ង-កសាងឬផ្តល់នូវកំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ឬព័ត៌មានក្នុងបន្តផ្សេងៗ

ច-លាក់ទុក ឬបំផ្លាញពេលដោយចេតនានូវបញ្ជីកាតណនេយ្យ កំណត់ត្រា ឯកសារ របាយការណ៍ឬព័ត៌មានផ្សេងៗទៀត

ឆ-ព្យាយាមធ្វើអោយរាំងស្ទះដល់ការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ

ជ-មិនបានដាក់លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធដែលគ្មានប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទដែលច្បាប់បានកំណត់

ឈ-ជួយជ្រោមជ្រែងដោយចេតនា ដល់អំពើទាំងឡាយខាងលើ ។

២-ករណីដែលមន្ត្រីរាជការ :

ក-ធ្វើអោយឆ្គាយព័ត៌មានសម្ងាត់ដោយការអនុញ្ញាត

ខ-ព្យាយាមធ្វើអោយរាំងស្ទះដល់ការកំណត់និងការប្រមូលពន្ធ

គ-ជួយជ្រោមជ្រែងដោយចេតនា ដល់អំពើទាំងឡាយខាងលើ ។

មាត្រា ១២៩ .-

ក្រៅពីទោសទណ្ឌផ្នែករដ្ឋបាលផ្សេងទៀត បុគ្គលណាមួយបានធ្វើសកម្មភាពតែចរវេសពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៧ នៃច្បាប់នេះ ឬធ្វើការរាំងស្ទះដល់ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធសារពើពន្ធដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ផ្នែកទី១០

ពន្ធបន្ថែម

មាត្រា ១៣០ .-

ពន្ធបន្ថែមត្រូវអនុវត្តចំពោះបទល្មើសបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ពន្ធបន្ថែមសម្រាប់ការបង់ពន្ធខ្លះឬការបង់យឺត ត្រូវគណនាដាច់ដោយឡែកពីពន្ធបន្ថែមសម្រាប់ការរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

ក្នុងករណីមានការបង់ពន្ធខ្លះ ពន្ធបន្ថែមនិងការប្រាក់ ត្រូវដល់កំណត់និងត្រូវបង់តាមបែបបទដូចប្រាក់ពន្ធដែលបានបង់ខ្លះនោះ ។

ទោះជាក្នុងករណីណាក៏ដោយ ការដាក់អោយអនុវត្តពន្ធបន្ថែម មិនមានផលប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តទោសទណ្ឌចំពោះបទល្មើសផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌលើបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារឡើយ ។

មាត្រា ១៣១ .-

ចំពោះបុគ្គលដែលមានការធ្វេសប្រហែស ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង ១០ ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះ ឬក្របខ្លឹមការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះសំរាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែក នៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធខ្លះមិនទាន់បានបង់ ។

ចំពោះបុគ្គលដែលមានការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើនឹង២៥ ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះ ឬក្របខ្លឹមការប្រាក់២ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបង់ខ្លះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្លះមិនទាន់បានបង់ ។

ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគី ប្រាក់ពន្ធបន្ថែមត្រូវស្មើ ៤០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ដែលបង់ខ្លះឬក្របខ្លឹមការប្រាក់២ ភាគរយនៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែល បង់ខ្លះសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធខ្លះមិនទាន់បានបង់ ។

ការប្រាក់មិនត្រូវអនុវត្តទេ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ពន្ធឡើងវិញតាមមាត្រា១១៨ នៃច្បាប់នេះ ឬក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃក្រោយការប្រគល់លិខិតជូនដំណឹងទារបំណុលពន្ធ ។

មាត្រា ១៣២ .-

ចំពោះបុគ្គលដែលមិនបានបង់ពន្ធតាមកាលកំណត់ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ១០ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត ឬក្នុងការប្រាក់២ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែលចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់ ។

បើសិនជាបុគ្គលមិនបានបង់ពន្ធរយៈ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពេលបានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរំលឹកការទារបំណុលពន្ធ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់តាមអត្រា ២៥ភាគរយ នៃ ទឹកប្រាក់ពន្ធបង់យឺត

បូកនឹងការប្រាក់ ២ភាគរយ នៃទឹកប្រាក់ពន្ធបងយិតសម្រាប់ខែនីមួយៗ ឬចំណែកនៃខែដែល
ចំនួនប្រាក់ពន្ធនោះនៅមិនទាន់បានបង់ ។

ក្នុងករណីការកំណត់ពន្ធជាឯកតោភាគី សម្រាប់ការមិនដាក់លិខិតប្រកាសប្រាក់ពន្ធ
បន្ថែមត្រូវស្មើ ៤០ភាគរយ នៃចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់ បូកបន្ថែមការប្រាក់២ភាគរយ នៃ
ចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលបានកំណត់សម្រាប់ខែនីមួយៗឬចំណែកនៃខែដែលប្រាក់ពន្ធមិនទាន់បានបង់។

ការប្រាក់យិតយ៉ាវត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ នៃខែបន្ទាប់ពីខែដែលត្រូវបង់ពន្ធ ។ ចំពោះពន្ធ
លើប្រាក់ចំណេញការប្រាក់យិតយ៉ាវត្រូវគិតចាប់ពីថ្ងៃទី០១ នៃខែបន្ទាប់ដែលជាខែផុតរយៈពេល
កំណត់សម្រាប់ការដាក់លិខិតប្រកាសលទ្ធផលប្រចាំឆ្នាំ ។

ពន្ធបន្ថែមចំពោះការយិតយ៉ាវក្នុងការបង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនត្រូវស្មើនឹង ១០០
ភាគរយ នៃប្រាក់ពន្ធត្រូវបង់ ។

មាត្រា ១៣៣ .-

ចំពោះការប្រព្រឹត្តិអំពើរាំងស្ទះការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារ ពន្ធបន្ថែមត្រូវកំណត់
ដូចខាងក្រោមនេះ សម្រាប់អំពើនីមួយៗ :

- ១- ២.០០០.០០០ រៀល (ពីរលានរៀល) ចំពោះបុគ្គល អ្នកជាប់ពន្ធឬ ភ្នាក់ងារកាត់
ទុកក្រោមរបបពិតប្រាកដការ ។
- ២- ៥០០.០០០ រៀល (ប្រាំសែនរៀល) ចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធឬភ្នាក់ងារកាត់ទុកក្រោម
របបបំព្រួញប្របបម៉ៅការ ។

ផ្នែកទី១១

សិបបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ

មាត្រា ១៣៤ .-

លើកិច្ចព្រមព្រៀងចំពោះបទល្មើសមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១៣៩ និងមាត្រា១៤០ នៃច្បាប់នេះ
ការប្តឹងចោទ ប្រកាន់និងទាមទារការដាក់ទោសចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ លើបទប្បញ្ញត្តិស្តីពី
ពន្ធដារ ត្រូវធ្វើឡើងដោយប្រធាននាយកដ្ឋានពន្ធដារ ដោយមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួង
សេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៣៥ .-

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត អភិបាល បណ្ឌាធិការ កម្មសិទ្ធិការរបស់ សហគ្រាសណាមួយ ឬបុគ្គលទទួលខុសត្រូវអោយសហគ្រាសណាមួយដែលបានប្រព្រឹត្តិអំពើគេច វេសពន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១២៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវរងការផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ដល់ ២០.០០០.០០០ រៀល (ម្ភៃលានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ឆ្នាំ ដល់ ៥ ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៦ .-

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តិ អំពើរាំងស្ទះ ដល់ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១២៨ នៃច្បាប់នេះត្រូវរងការផ្ដន្ទា ទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់ លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ ខែ ដល់ ១ ឆ្នាំ ឬ ទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៧ .-

បុគ្គលណាដែលមានចេតនាជួយជ្រោមជ្រែង ឬអូសទាញបុគ្គលម្នាក់ទៀតអោយប្រព្រឹត្តិ បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌចំពោះច្បាប់នេះ ឬក៏ដោយចេតនាបានផ្តល់គំនិត ឬ ជំរុញបុគ្គលម្នាក់ទៀត អោយប្រព្រឹត្តិបទល្មើសបែបនេះត្រូវជាប់ពន្ធនាគារ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្ដន្ទាទោសដូចគ្នានឹងការព្រឹត្តិ បទល្មើសផ្ទាល់ខ្លួនផងដែរ ។

មាត្រា ១៣៨ .-

ដោយមិនទាន់គិតដល់ទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត បុគ្គលណាដែលបានបំពានមាត្រា ៩៤ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវជាប់ពន្ធនាគារអំពីបទល្មើសនឹងច្បាប់ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្ដន្ទាទោសពិន័យ ជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០រៀល (ប្រាំលានរៀល)ដល់ ១០.០០០.០០០រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារ ពី១ ខែ ដល់ ១ ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

មាត្រា ១៣៩ :

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការចាត់តាំងជាអ្នកអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបានប្រព្រឹត្តិអំពើដូចខាងក្រោមនេះ ត្រូវជាប់ពិន័យអំពីបទល្មើសនិងច្បាប់ ហើយត្រូវទទួលរងការផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ៥.០០០.០០០ រៀល (ប្រាំលានរៀល) ដល់ ១០.០០០.០០០ រៀល (ដប់លានរៀល) ឬជាប់ពន្ធនាគារពី ១ខែ ដល់ ១ ឆ្នាំ ឬទោសទាំងពីរនេះ ។

១- អាកប្បកិរិយាសំរាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួនឬការប្រើប្រាស់ណាផ្សេង ដែលគ្មានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ។

២- ធ្វើរបាយការណ៍មិនត្រឹមត្រូវ អំពីចំនួនប្រាក់ពន្ធដែលខ្លួនប្រមូលបានឬទទួលបាន ។

៣- ប្រើប្រាស់គូនាទីជាមន្ត្រីពន្ធដារ ដើម្បីទទួលយកប្រាក់ឬអត្ថប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតពីអ្នកជាប់ពន្ធ ឬបុគ្គលផ្សេងទៀត ។

៤- ប្រមូល ឬបញ្ជូនប្រមូលប្រាក់ពន្ធ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការចាត់តាំងជាអ្នកអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបានទាមទារប្រាក់លើសពីច្បាប់អនុញ្ញាត ត្រូវទទួលទោសវិធីក្រមតាម ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

បុគ្គលណាដែលបានទទួលការចាត់តាំងជាអ្នកអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ហើយដោយចេតនាបានទាមទារ ឬទទួលសំណូក ត្រូវទទួលទោសវិធីក្រមសំណូកតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។ អ្នកស្នូកត្រូវទទួលទោសវិធីក្រមតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ១៤០ .-

បើសិនជាអ្នកជាប់ពន្ធយល់ឃើញថា ខ្លួនបានទទួលរងនូវការខូចខាតខាងហិរញ្ញវត្ថុ ឬការរងគ្រោះផ្ទាល់ខ្លួនអំពីសកម្មភាពខុសឆ្គង ឬខុសច្បាប់ពីសំណាក់រដ្ឋបាលសាលាពើពន្ធអ្នកជាប់ពន្ធអាចប្តឹងទាមទារសំណងនៃការខូចខាត ឬការរងគ្រោះនោះទៅតុលាការក្នុងរយៈពេល៣ ឆ្នាំក្រោយកាលបរិច្ឆេទ នៃការខូចខាតខាងហិរញ្ញវត្ថុឬការរងគ្រោះផ្ទាល់ខ្លួនចុងក្រោយបំផុត ។

ជំពូកទី៦

របបសារព្រឹត្តិ

មាត្រា ១៤១ .-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១៤២ .-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ , ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៧

បានបង្គំទូលថ្វាយនិង ជំរាបជូន
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និង ទី២
ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការនីតិ
សម្បទាន និងអភិវឌ្ឍន៍ និងជារដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ហត្ថលេខា
គាត ឈន់

ព្រះហស្តលេខា
នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១   នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
ព្រះហស្តលេខា   ហត្ថលេខា
នរោត្តម រណឫទ្ធិ   ហ៊ុន សែន

* * *

ចោះពុម្ពនៅរោងពុម្ព ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
លើកទី១ ចំនួន ៨០០ ម៉ាយ